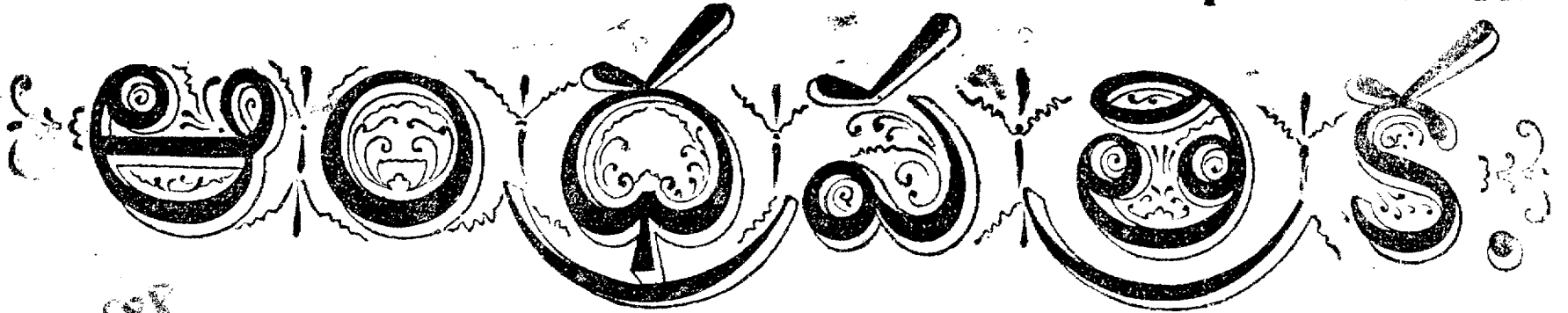

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

విడివత్రిక 1-30-1-8

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నెల 2-వ తేది శనివారము
రుధి రోగ్గారి నామ సంవత్సరము, ఆధిక శ్రేష్ఠమాస బహుళ చవతి ౪.

No. 54

సంచిక ౫౪

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశ్రద్ధమాదినిగల మాయమందుగాను, ఖలుమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభావచీటిని చూచి కొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను విఖ్యాతి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

The Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.

Head Office: Life & Marriage Assurance Buildings, Mysore.

(The most progressive Life Office) Run on purely Indian Management.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 8,000 will be given without interest and without security to our 200 Personal Investment Bondholders every Year for every one Lakh of fully paid up Bonds.

HOUSES & LANDED PROPERTIES FROM Rs. 1,000 TO Rs. 5,000

WILL BE GIVEN TO OUR LIFE POLICY HOLDERS BY ADVANCING

LOANS AT MODERATE INTEREST.

OUR INSURANCE POLICIES ARE AT LOWEST RATE OF PREMIUM NON-FORFEITABLE

BEING AUTOMATICALLY PROTECTED.

FEMALE LIVES ALSO ENTERTAINED.

Management is Conducted on Strictest Economic Principles.

WANTED.—Influential and Energetic Agents on monthly allowance plus

commission on Guaranteed business in unrepresented places.

For further particulars, apply to:—

THE HYDERABAD ECONOMY HOUSE,

CHIEF AGENTS, NIZAM'S DOMINION

RAMAKOTE, HYDERABAD, (DECCAN.)

Messrs. P. K. RAU & SONS.

CHIEF AGENTS, MADRAS PRESIDENCY,

No. 289, THAMBU CHITTY STREET MADRAS.

మాక్తిల అండుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

ఇండియన్ ప్యాంక్ బిల్డింగ్స్, మద్రాసు.

కథల పుస్తకములు:

బాలనీతి పుస్తకము:— బాలకు శిశువులకు

నీతికోశము లైన కథ లిందు గలవు. ఇది ఒకటి శంకు మూడు

భావములైనవి, ఆంధ్ర, ఏడు, ఎనిమిది కం. రూ. 0-8-0

అ. 0-8-0

స్వచ్ఛము, పరదేశము:— ఇది ఎనిమిది భాగములు

శాస్త్రములలో భాగములను విశ్లేషించి యువకులకు

మౌనమును తెలుసు గలవు. మొదటి భాగము అ. 0-8-0

రెండవ భాగము అ. 0-8-0

తమిళనాథ భాగము రచించిన కథలు 0-8-0

మహాభారతము జగత్ప్రసిద్ధి గాంచిన తమిళనాథుడు

లుగాక భావము రచించిన కథలు, కృష్ణమధురములు భావము

అంధకంతులమున శత్రుదేశమున కరాధాని వివాహము

రాత్రిలో అంధకంతులమున

భాగములను (కథలు) ... అ. 0-8-0

అంతామృతము అంధకంతులమున రచించిన వక్రకావ్య

మూలము రచనలో ముగిసిన కథలు, సంప్రదించి నామమాత్రమున

శాస్త్రములు 0-8-0, రచనములముగ అంధకంతులమున

రచనలో ముగిసిన కథలు (వాచియన్నాడు.

అక్షర కథలు:— ... అ. 0-8-0

ఇందు అక్షరము గురించి అక్షరముల కథలు శిశువులకు

యోగ్యము. వివాహము మహాభారతము కాలము అంధ

కంతులమున భాగములను మూలములను రచించిన

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

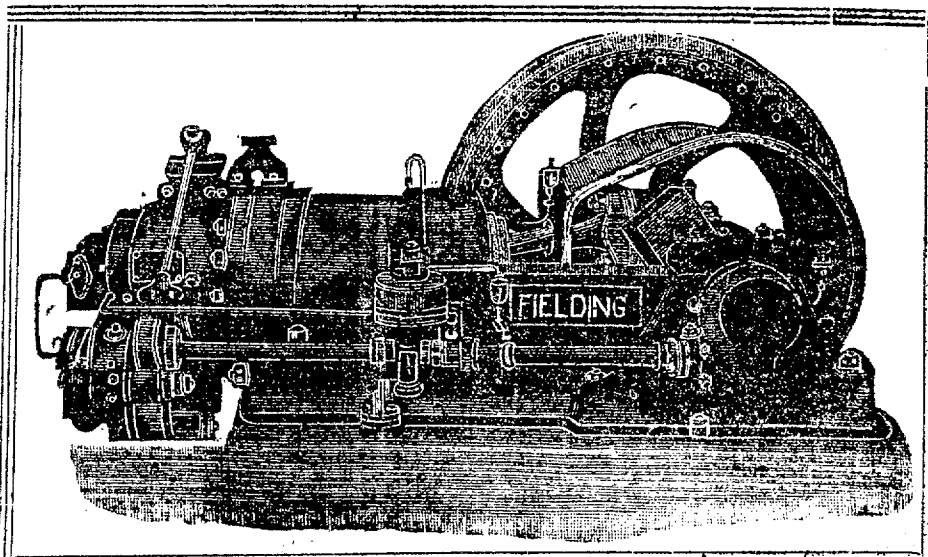
మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

మూలములను రచించిన మూలములను (వాచియన్నాడు.

అంధకంతులమున పరస్పరము ... అ. 0-8-0

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నవల్లభరలకే అమోఘము
చున్నవి. అన్ని సమయముల స్థానములలో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధముల చేరను
లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులు కూడా అతి పరస
మయిన భరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586

సోల్ యేజెంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,

12, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

(716)

మరియు, కృష్ణాది

645

నిబంధనలు.

- C. T. Hari & Co. 46, Singarachari Street Triplicane Madras

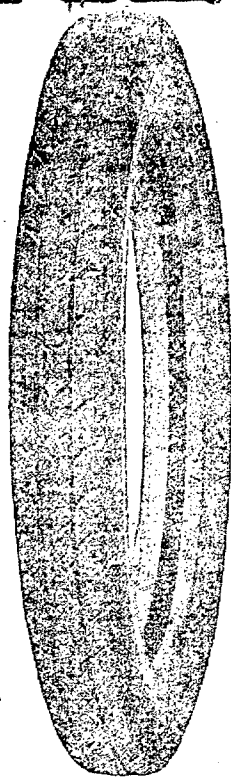
1. The Board of Directors shall have the authority to:

286, చెన్నాబజారు రోడ్డు (అప్పాబిలింక్సు), మదరాసు

కవిగ్రంథములు, 323, త. బు. శైలి, మద్రాసు

అపరాధములపై నశుండు
కుదరని చౌవీసానామ్మతీరు
గయిచ్చెదను విశ్వాంశువైఖరా
యనామాత్రాని పరిపథిడును
బుడ్డికి య4-0-0 విడివిట్టుటవెరు
డాక్టర్ రత్నం బ్రహ్మ

669

7:6

కార్యదర్శి, ఆంధ్రజాతీయకావ్యాల, బంధు, కృష్ణాపూర్వ

389

మహా ం టు రో డు - మ ద రా సు.

కార్యదర్శి, అంధజాతీయకాకాల, బంధు, కృష్ణా

బీజ్ బండ్

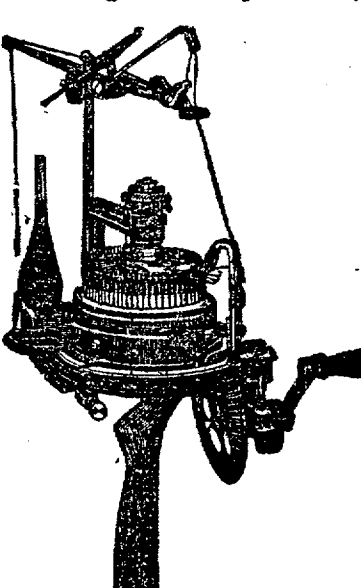
బీజ్ బండ్:— ఇది తమిళ పుచ్చకాయల యొక్క కలుపుచేసిన పిచ్చయినను రెండుగంటలలో పుండ్లంది అధికమయిన రతి పొందును. కావలసినపుడు కొంచెం నిమ్మకాయలను త్రాచినపంటనే పిచ్చయిన చేవును. పులుసులేని భోజనం చేయవలెను. **రీజ్ బండ్:**— మూడురోజులు రెండుగంటలు పాలతో పుచ్చకాయల ధారగావోపు పిచ్చయినను (కుక్క) పచ్చయినను తప్పక కట్టును. **రీజ్ బండ్:**— 15 రోజులు పాలతో రెండుగంటలు పుచ్చకాయలను మారత్యాది యరభ్యాసములచేత కలిగిన పుండ్లవల్ల పోయి మరల యవ్వలగుదురు. అశేతులచే కరిగించబడి పుండ్లవల్ల పొందియున్నది. మేము విశేషించి వ్రాయ వలసినది. ఒకసారి తెప్పించి వాడినచో మిగతా రతి యును. ఈ త్రైములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మూలల కొవ్వము పీసా 1-కి రు. 2—0—0 రు. 4. ఖర్చులు చేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం, 38, బైరాగిమఠంవీధి, మద్రాసు.

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

గృహము, న్యడే, కర్మాకారము మొదలగు పనులకు వయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరింపదము, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును

మేజోల్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగస్తామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నది

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిసన్ మేషిను నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినది.

వివరములకు ఈ దిశిక విలాసమునకు వ్రాడవలెను:—

For Particulars apply to :
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram : "BRAD."

వనెలు కంపెనీ వారి ప్రత్యేక పుష్కరములు

ఈ క్రింద చెబుచున్న కొవ్వములు కరీకాశ్రమమునను, లోక విశిష్టమైన సంబంధించినవి మా వైద్యులచే రసాయన కాశ్రమములచే కాశ్రమరీతిగా నుపయోగము చేయబడుచున్నవి.

మా కొవ్వముల తయారుచేయు కాలలో మరుగు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో మెల్ల చాల పెద్ద ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తుసామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మాలికలు వృక్షకాశ్రమకారము, రసాయన కాశ్రమకారము, భూ తద్వముగలది గూడ పరిశీలయింపబడును. అచట లి. పి. స్టాండ్డు ప్రకారము రసాయనములు మాలికలది తయారు చేయును. కావున యీ కొవ్వములు పారిశుధ్యతయున్న, సమృద్ధమున్న యేకాశ్రమము అనుమానింప వలసినది.

డాక్టరు యాస్టన్ను సెరపు

సెరపు ఫెర్రీ ఫాస్ఫేట్ కాంపౌండు క్విన్నెను సెట్ ఫ్లోరైయా

ఈ సెరపు డాక్టరు యాస్టన్ను పద్ధతి ననుసరించి వివరముగా:— డ్రైస్, ఫ్లోరైయా

యిచ్చియునేని దివ్యముగ తయారు చేయబడినది.

ఈ కొవ్వము అతి ఉష్ణప్రదేయముగాని యిండియాలో అతి ఎక్కువ గలగు దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును, మానసిక కేకావాదగాని దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును ప్రత్యేక ముఖ్యము ప్రసిద్ధికెక్కిన దివ్యకొవ్వము.

మెల్ల పెద్ద బుడ్డి రు 2-8-0 మిడియల్ సైజు బుడ్డి రు 1-4-0 చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కెమికలు పుడ్డు

ఇది ఐరన్, లైము, పొటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులసెరపు

ఈ ధర్మముగలదు. అదుగున పుడుమియు మందము ఫిలడెల్ఫియా యొక్క పారిశుధ్యమున పోగొట్టవలసినది.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు ముఖ్యముగలదు. రుచిగానుండును. మంచిత కుప్పగానిది పనులకు పుష్టినిచ్చును.

పెద్ద సైజు బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియల్ రు 1-0-0, చిన్న సైజు 10 అణాలు.

పనులు కంపెనీ వారి సదుపాయము మా మందులకు వివరించుచు వ్రాయును.—

H. POWELL & Co., Manufacturing Chemists, Bombay.

సుగుణమణి అభ్యుదయమునకు 2 వ మార్పు రు 0.8-0

పాండరీక మాహా త్ర్యము

పాండరీక మాహా త్ర్యము. ములభ } రు 0.8-0
తెలివందు కనకమున వ్రాయబడినది }

చిత్రరంజన దాసు జీవితముగా

జీవితముగ రచింపబడినది } రు 0.8-0

నాటెటసాల అనుభవము

మహాత్మా గాంధీ ప్రణీతమునకు తెలుగు } రు 0.12-0

స్వప్న వాసవదత్త

చిలకమర్తి శ్రీకృష్ణశాస్త్రిగారిచే రచి } రు 0.8-0
యింకా విశేషముల వ్రాయబడినవి }

శృంగార నైషధ సారము

శ్రీ వాల్మీకి సమీపితమున (వ్రాయబడినది) } రు 0.12-0
మొదటి కొరవారికనుకము నెం 0.10-0 }

రూ. లి. 50 గ్రంథములు 5 తెప్పించేముదల రు 2.4-0

మాత్రము, పోనుచున్నది ప్రత్యేకము.

762 అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని.

గంటూరుజిల్లా, మద్రాసు ప్రెస్ పబ్లి.

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free.

L. H. SELLER, D. Samta (Bengal).

SANTI OIL

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential.

HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అత్యుత్కృష్టములో జర్మనీ గారది, యోగవృద్ధి, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాశ్రమము భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిన్నపేక మునులు, విద్యుత్ విశేషములు గలవు. ఇంకా కనుకలములు మాయమయిపోయి, ముడిచిపెట్టును పుట్టించుట, చీకటిలో కనబడకుట, కరీములను తలకాయలలో ముట్టించుట, భూమిపై గలయెత్తున గాలిలో నున్నవన్నివిధానముగా నిలుపుట మొదలగు విద్యలు అనేకములున్నవి. ఈ ప్రంథమున చదివిన అత్యుత్కృష్టముగా మేజ్ చేయులచే గాంధీ యిచ్చుచున్నాము. దీని మెల రు 4-0-0 లు.

2118

పి. ఆర్. జనార్దనరావు, లింగం గుంటూరుజిల్లా.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.

అత్యంతమందచే చేయబడినవి. మేలయినది మెట్టనే ధర్మకామలగుటకు వ్రాయును.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టన్న ఆర్ట్ లాక్-మేకర్స్ 019.

3081 పెద్దాపురం. (గోవాలోని)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆదేశము: "ఇండియన్" పెద్దాపురం.

పతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. కాంబూలులో గాని విడిగాగాని 1-2 మూలలు పుచ్చకాయల అనందముగా నుండుటయొక్క, అజీర్ణము, వాయువు, జ్వరము, నర్మిపాతము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, పేగు విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, మందహాసములు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యవాయోగముకలె వనిచేయును. కలకొలిది పీసాలు విక్రయ మగుచున్నది. (8421)

200 మూలలపీసా 1-కి రు 0.4-0; డబ్బు పీసాలు రు. 1-0-0

పి. పి. చాక్లెట్స్ పబ్లికేషన్ రు 0.8-0.

పి. పి. అంధు కో. ఆయుర్వేదమునకు, తెలివేది. మద్రాసు.

వీరికి చాలమంది స్వగృహభవనీయాలకు సంగీతరచి
నట్లును, అందు పి. యం. శి. బ్లా. మొదలవారు, సామి కంఠతూ
నఖం చెట్టి గాంధీయి యు దేలయయ్యది.

జిల్లా మునసబు.

ప్రామాణ్యతర పక్షము

విభేదము యొక్క చారిత్రము

రామలింగచెట్టిగారి ప్రత్యుత్తరము

కోయిలూర్తూరునుండి 'హిందూ' విలేజ్, రామలింగ చారు, టి. పి. రామలింగచెట్టిగారి, ఆయన బ్రాహ్మణేశ్వర ప్రచారక మహాశయ ప్రాసన లేఖనుగూర్చి సంభాషించగా నీ క్రిందివిధముగ జెప్పిరి:-

నేనువాసిన లేఖకు వెనుక పెద్దచారిత్రమున్నది. ౪౮. పి. త్యాగరాజుచెట్టి చెప్పినట్లు ౪౮. తానీ ఆయన ఆయన చెప్పినట్లు చరిత్ర కొంతమాత్రము మెల్లదియగునను కొనెను. చాలకాలమునుండియు యాపక్షమునుచూచు చాలమంది జరుగుచున్న సంకతులతో కృష్టికొంది యుండలేదు. 1922 సంవత్సరాంతమున దక్షిణహిందూస్థాన మిశ్రవాది సంఘభ్యుజను, దక్షిణహిందూస్థాన ప్రజాసంఘకార్యదర్శియు, తమ మనస్సులోని సంకతులను కొంతవరకు ప్రధానమంత్రికి జెప్పిరి. ఈసంవత్సరారంభములో గూడ, మామూలు ఆక్షేపణలుగాక, దక్షిణజిల్లాలకొరెను స ప్రాంతముగ నెంచేసంకతులకు ఆసంకృతి జెలుపబడెను. ప్రధానమంత్రియు కార్యదర్శులలోనొకరును చేయవలసిన జాడ. కృత్తికాశ్వినియును ప్రబలిపోయెను. ఆందువలన మార్చి ప్రారంభములో వీరిద్దరిని ఉద్యోగములకు రేణిమానునీయవని చాలమందికొరి ఏదెనిమిది మంది సంఘము మంత్రుల జీతములు తగ్గించవలెనని జెప్పిరి. ఇందు నభాకార్యదర్శి లిద్దరుగూడ గలరు. మంత్రులు బ్రాహ్మణేశ్వర భ్యుజందరను సమావేశపరచి గతమునకు తుమాపణగోరుకొని, ఒక కమిటీ నేర్పరచి, కచ్చేయొన్నికలకువరకును చాఖ్యవిషయములలో వారి వాలోచించవలసి ఒప్పుకొనిరి. ఇంతియగాక మరల ఎన్నికలైనపిదప ఒకనిర్మాణ మేర్పరచవలెననియు, వాడుకుల నెన్నుకొనవలెననియు అంగీకరించిరి. ఈఉద్దేశములుండుటచేతనే యాచక్షుభ్యుల బడ్డెటున్నట్లు, హిందూధర్మాచారముల విల్లునున్న ఆంగ్లికరించు నిచ్చిరి. హిందూ ధర్మాచారముల విల్లులో చాలమంది యంగ్లికరించని భేదములు తరువాత కథలలో విచరించబడునని చెప్పబడినది. ఈయేర్పాట్లు జరుగుటతో యిరువకుమలవారును నియోజకుల నిర్ణయమునక కదలికనీసి, ఎన్నికలైనపిదప ఉద్యోగములం దుండుటకును, పక్షప్రయోజములకును ఒక కార్యనిర్వాహక సంఘ మేర్పరచునని తలంపబడినది.

ఈయేర్పాట్లయిన పిదప నుండియు, మంత్రులు, ఆసంకృతికొందిన వారలను వెదగా నుండుటకు తీర్మానించుకొనిరి. చిత్తూరు నియోజన పర్వమునకు నీ ఆర్. కెడ్డిగారిలో బాలు ప్రధానమంత్రి సోదరుని పోటీ నిల్పబడుట ప్రయత్నింపవలయును. కెడ్డిగారిలో పోటీ జేసి తాళములేదని అక్షయత్నము విడనాడబడిన ప్రధానమంత్రి అనేకసారులు ఉరుకులి జమిందారు జద్దకు వెళ్లి అతనికుమారుని వాకు పోటీ నుంచ మని ఒత్తిజేసెను. ఇంతియగాక నన్ను వదిలివేసి యొక చుక్కకు బలము నీయుమని కోరెను. అధికారములో నున్నవారికన్న త్యాగము తెగ్గురక జేసినవారలనుగూర్చి, సంకృతి వెల్లిరిని యెన్నియొకడంటలు వ్యాపించుచున్నది. రావు బహదూరు ఓ. కందస్వామి చిట్టి, రా. బి. యం. సి. రాజా, చాక్లర్ సి. నరేష్ మొదల్యార్మున్నగువారు యెంతయో పనిజేసి చేతులు కాములుకాచి యెన్నివారు బహిరంగముగ నెదుర్కొన వలసివచ్చెను. నేను వారేఖలో నీవిషయముల నూచించినిగాని, కోయిలూర్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడగుటయేమియును. తను. దాని కథగూడ నున్నది.

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడ

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని మామయ్యను గూర్చి యిప్పుడు దెప్పివదిలినాము మంచియెత్తుగ నానించును. ఈక్రొత్త నియమించినవారి యిదివఱలో నిర్ణయించిన సంగతి వారేమియును వెలియదు. ఒకకోపాక నేను ఉపకమండలములో నుండగా, అప్పటి ప్రభుత్వపు ఆంధ్ర నెక్రిటరీ, స్థానిక భ్యురసాలనసభ్యుడు నర్మరత్నమును వెనచి చీటికొనెను. నేను వెళ్లిగా అఉద్యోగమును వచ్చింగిరింపునని కోరెను. నేనుయెప్పుడు అఉద్యోగము కాదనెని అడుగకుండుట చిరముగనున్నదనెను. ఆయన పొనుగొట్టరాజాతో నేమిచెప్పెనో నాకు తెలియదు. కాని పొనుగొట్టరాజాగారికి దీనిబట్టి నన్ను అధ్యక్షుడ

ని రాజీనామానియ్యవలయును మళ్లీ నీనియమించెద మనియు చెప్పినసంగతి సర్వవిదితము. ఆయన యెట్టిసలహానిచ్చెను. నేను దానిసంగతికిరింప నైతిని. నన్ను మరల నియమించుటకు ఖాళీ జరగజేయుండ వలెననియు, రెండుఖాళీలుండుట వలన మరల నన్ను నియమించుట కరకాళముగలదనియు ఆయనచెప్పెను. ఒకనియమిరభ్యుధు రాజీనామానిచ్చి, ఆస్థానమున అధ్యక్షుని నియమింపకున్నచో అట్టిఅధ్యక్షులయొక్కను లాభములేదని నేనుజెప్పితిని. ఇదంతయు జరిగిన పిదప ప్రధానమంత్రి అఉద్యోగమున అజిల్లాలోని జమిందారు కొని కిచ్చెను. ఆయనకు వరి కొంతమందిని యెన్నికలకు నిలువ వలసివదిగ ప్రధానమంత్రి కోరగా, వారు ఆస్థానమును యెన్నికలకు జనుజేసియెడల మరీ యెవరును వారేఖ చెప్పి నట్లును వెలియుచున్నది. వాస్తానే సా. బాసంద మొదల్యారును నియమించుట కంగీకరించినట్లుగూడ చెప్పబడినది. ఈసంగతులన్నియును, ౪౮. పి. రాజగోపాలాచారి ఇండియానుండి వెల్లికి పిదప యీ నెలలో జరిగెను. కానన యిప్పుడు వెల్లివిన వివరణము మార్పునకు కారణము వెలుపకాలదు.

జిల్లాబోర్డు, అంగ్లికారము

ఈపక్షములో ఆంధ్రులను వ్యాధయభ్యుధుగ సమాకారములేదనియు, అందులకు వాడుకులును, ఆనుసరణులు గూడ బాధ్యులనియు, వారుకలు బాధ్యులను వీడి తమ యనుసరుల స్వార్థంత్వము నణగదొక్కవలయును నన్ను ననియు, నూచులు గానించుచున్నది 29 వతేదీ జులైన్, ప్రతికయంగ్లికరించుచున్నది. నిర్మాణలోముగూడ ఒప్పుకొనబడినది. జులైన్ ఒకతరువుతిక, అనేకసారులు కమిటీ ౪౮. పి. టి చెట్టిగారు అధ్యక్షులు. అట్టిపక్షములే నేను లేఖలో ప్రాసన చాఖ్యవిషయముల నంగీకరించుచున్న నేను జెప్పినది యుక్తమో, లేకయింపుడు అధికారములో నున్నవారలజెప్పినది యుక్తమో ప్రశంస నిర్ణయించెదగాక.

గురుస్వామినాయుడుగారికి ప్రత్యుత్తరము

గురుస్వామి నాయుడు గారిలేఖ మరీ తమాసగానున్నది. కనుకనే క్రొత్తగా చేరి వారు కిద్దారము నందు విశ్వాసమునెక్కురక జెప్పెనరు. ఆయన కొందికాలము క్రిందనేమంత్రి పక్షము నందు ప్రతిపక్షము నుండెను మంత్రులచేతులలో అధికారపోషణము జుండుటవలన ఆయన దృష్టిమారి, వాస్తానేయే, వారివాడును జెల్లుచుండెను. నేనే కమిటీలోను సభ్యత్వమును కోరియుండలేదని ఆయనకు తెలియదు. కాబోలును. అనేకసారులు నన్నుండుచునని ప్రతిమాని బలవంతిపెట్టియుండిరి ఇతరవలన మాట యెట్లున్నది కమిటీని మాత్రము యితరవలనను కడులుకొనుటయులేయును. కమిటీ కథ్యత్వము నాకు అనుగ్రహమో యెట్టిదో వాతో పనిజేసినవారికి తెలియగలదు.

నేను జేసినదని గూర్చియు వాచ్యము గూర్చియు కోయిలూర్తూరు పోటర్లను ఆయన ఆడుగుమనుట మంచిదే. వారేమిచెప్పెనో వాకెట్టిసంగతమును లేదు. ఇతరజిల్లాలలో మంత్రుల ప్రయాణమునకు జేసిన యేర్పాట్లు జేసినవారలద్దనుండి వచ్చినలేఖలబట్టి వారేమిఅనుకొనుచున్నదియు తెలియును. క్రిందటిమాత్రము మంత్రులు బహిరంగముగ గతమునకు తుమాపణగోరి, భవిష్యత్తు త్యాగవిధానమును నిరూపించుటకు కమిటీ నిర్ణయమున కంగీకరించుచున్నది సభలలో తీర్మానములను వెద్దవెద్దగ విజయవంతముగ ప్రయాణముజేయుటయును నవ్వవట్లుగ నుండును. ఇంతవరకు కమిటీనివారంగు నొక్కటై న జరుపకుండుటకును జూచినది యెట్టి ప్రతికృతియో తెలియదు. కచ్చేయయ్యములలో యితరుల సలహా సుకరంగాంచుకొని, జేయవలెనోచి ప్రభు వారిని తన్ని చేయుచు. ఇప్పుడు పక్షిరాని వారైనవారి అంతకము లేఖనో మంత్రులు చిన్న రాజధానిని ఉప్పువన్నుకం గీ కరించు నలుల జేసియుండెదవారే, యిది ఆంధ్రులకును తెలియదు. మంత్రులలో నొకరు మారిన వియోజన పర్వము నుగోరుకొనుటబట్టియే నుండును. యెట్టిపనిజేసికో చెప్పబడిన చెప్పబడినది. ప్రధానమంత్రిగూడ యెట్టి పనిజేసికో నిర్ణయించుటకు యెవరో కొందరు జమిందారులుగాక పెద్ద ప్రజాతాత్పర్యము జనవర్ణముండిన వాగుండెడిది. ఆయన ప్రజాతాత్పర్యముజనవర్ణమున అధ్యక్షుగ నుండుడెడల ఆయన జేయవలసి ప్రజలు చూచియున్నట్లులు నిర్ణయించగలరు.

"నీయును ఆఫ్ యిండియా"

ఈపక్షంలో క్రొత్తగా నొక విషయతిక జూరాయిలో నిన్ను (1 వ తేదీ) ప్రారంభించబడినది.

దేశబంధువానుగారు

ద్రవిడరాష్ట్ర సంచారము

జూను 4 సోమవారము

ఉదయం 7-30-రాక. పెద్దకంచి.
,, 9-30-సన్యాసభక్తిములు దీటూ
,, 10-30-,, భిన్నకంచిలో
మధ్యాహ్నం 2-30-ప్రయాణము
సాయంత్రము 4- రాక చెంగల్పట్టు
,, 5-,, మధరాంతికం
రాత్రి 7-,, తిండినం

జూను 5 మంగళవారం

ఉదయం 8- రాక క్రొత్త కడలూరు
,, 9- సుందర్వరములు
మధ్యాహ్నం 2- ఉరేగిరపు-ప్రాంతకడలూరు
సాయంత్రం 5- బహిరంగసభ సన్యాసభక్తిములు

జూను 6 బుధవారం

ఉదయం 6-30- రాక తిరువరం
,, 7-30- ఉరేగిరపు
,, 9- సన్యాసభక్తిములు
మధ్యాహ్నం 2- ప్రయాణము (ఆ. గ్రామము)

పోలీసులకును గ్రామస్థులకును

కలహము

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటన

అలహాబాదు జూను 1- ధారవాళా అయగ్రామమున పోలీసులకును గ్రామస్థులకును గలిగిన సంఘర్షణను గురించి

ముఖ్యమంత్రి నగరజిల్లా మేజిస్ట్రేటు వారాపత్రికల కోక ప్రకటన సంవేష ఆంధ్రముగలదు. వైగాళమునకు, కొంతమంది ముఖ్యధ్యంధిపోలువారు దాగుకొని యున్నాడని తెలిసి పోలీసు వారచ్చుటకు జరిగి. గ్రామస్థులు పోలీసులను అలహాబాదు దొడ్డుమును గనుపరచిరి అనుచున్నాడు. గుబుజునెక్కుగ తరవాళ్యమును మొదట గాలిలోను తరువాత ప్రజలవైనను ప్రేల్చెను. ఆందుచే ప్రజలలో మరీ అను వారని తొడయం దొక గుండు తగిలెను. ఆతని కి గాయములు తగిలెను. పోలీసులు గ్రామస్థులు నిర్బంధపెట్టిరి. నూపరింబెంబెంబురు ఇలియటుగా నాముకత్వమున మరీ కొంత పోలీసుడికమావారికి సహాయార్థము వచ్చెను. తెయిసానుండి గూడ కురియొక సహాయార్థము వచ్చెను. తెండవారు కచ్చుసరికి పోలీసులు చేతులు గాల్చి ట్టివేయబడియుండిరి. వారిద్దర గ్రామస్థులలో కొందరు కొవలాయుండిరి. కావలాయువారిని, అచ్చటి పోలీసులు గుర్తించిన మరీకొందరిని మొత్తము 30 మందిని పోలీసులచెప్పుజేసిరి. పోలీసులను బాధించుటయందు ముఖ్యముగ పాల్గొనినవారు మాత్రమే ఆరెట్టుజేసుబడిరి.

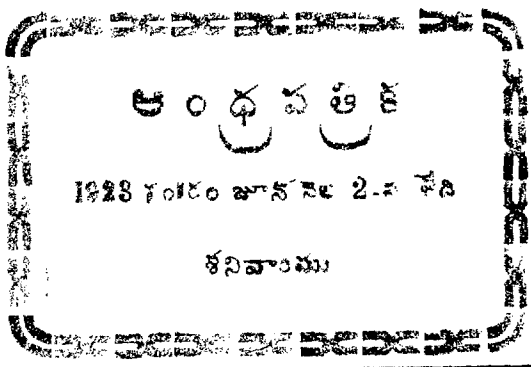
గాయపడిన మరీ అనువారకు వాడుకాస్త్రమును జరిగిర్పాది జేసెను. మేజిస్ట్రేటు ఆతని నరెట్టు జేయించెను ఆరెట్టు వైద్యకాలయం దు ఆరెట్టులో ఉన్నాడు. మే 20 వ తేదీన అగ్రామమున బాధలందిన పోలీసులు, మరీ, తిరుపాక గాయములనుండి జీవించియుండుటచేతనే రాము బ్రతుకగలిగితిమనియు, అగ్రామమున కారకు మరణించినయెడల తమ్మును చంపివేసెదమని గ్రామస్థులు జెలిపి గనియు జెలిపి

పోలీసువారస్థము

తెయిసానుండి సహాయార్థము పోలీసులు గ్రామస్థులవై బాధ్యు మొవర్తిరనియు, స్త్రీలవై దొర్ల వ్య మొవర్తిరనియు నెరము లాకోపించబడినది. వారు గ్రామమును దోచుకొనిరని నాడ జెలుపబడినది నెంబునే జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఒక లేడి దాక్టరును వెంబులెట్టుకొని వై గ్రామమునకు జనినిచారింపెను

ముఖయాగారి భార్యయొక్క పిల్లవై కొన్నిచీరకలు మూలముగలను. కనుపకుటచే స్త్రీల యెడల దొడ్డువ్య మొవర్తిరనియు విషయమున కారణములైవు. స్థానిక వార్యము ప్రచారకు లచ్చుటగలరు. వారో నీవిషయమును మాజిస్ట్రేటు చర్చించెను. ఈవిషయము లన్నియు విచారణ మొనర్పబడుచున్నది.

తిశంబరు దయాలు, పండిత హిరదయనాథ మంబ్రా మొదలగువారు వై ప్రజేకమునకు జనుడెంచి మేజిస్ట్రేటుతోనిర్పించిరి. వోపు తెగ్గరైతను కియించుచునని ఆతడు జెలిపెను. వైద్యమునభ్యులు అచ్చట విచారణకు జరుపుచున్నాడు. ఈవిషయమున వారికనవరకు సహాయ మొనర్చుటకు పోలీసు నూకరింబెంబెంబు ఇల్లియటుగాడు నుంబడి

సమాధాన తీర్మానము : దేశిక రత్నము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో గావించిన సమాధానము గూర్చి దురభిప్రాయములు వెలువడుచున్నందున, అందలి ముఖ్యభావమును దేశము గ్రహించుట యవసరము. గయా కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిలిచియున్నవి. శాసనసభా బహిష్కారమును గూర్చి గయా కాంగ్రెసు సభ చేసిన తీర్మానము అమలులోనున్నదని, ఎల్లరును గుర్తించుట యవసరము. అది రద్దయ్యెననుట అసత్యము. కాంగ్రెసునందును, మహాత్ముని కద్దరియందును విశ్వాసము గలవారు, శాసనసభల ఎన్నికలను బహిష్కరించుట ధర్మమగును. ఈ విషయమై తీర్మానమునం దెట్టిమార్పు జరుగలేదు. ఇక జరిగిన మార్పుమి? ఉభయపక్షములవారినూ తీవ్రప్రచారముజేయుచో సంఘర్షణము గలుగునని ఎంచి, బహిష్కారప్రచారమును మాత్రము నిలువవలయునని, సమాధాన తీర్మానము గోరుచున్నది. ఈ తీర్మానమువలన, బహుళసంఖ్యాక పక్షమువారికి కొంతపడి నిరుత్సాహము గలుగుట సహజము. తరుణావయమున, వోటకులలో ప్రబోధము గలిగించుట కవకాశము లేదు; ఏరుచింతించుట సహజము. ఈ చిక్కులను తొలగించుటకు, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశమును సమకూర్చుటకు దాసుగారంగీకరించి యుండవలసివచ్చింది. కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు గల బలమును ప్రామాణ్యమును, కమిటీ తీర్మానముల కుండనేరదు. ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభ వారెటుల తీర్మానించినను, అనిర్ణయము ననుసరించుటకు, ఉభయపక్షములవారును అంగీకరించి యుందురు. కాంగ్రెసు సంచలన మంతయు ఒక్కటిక్కడ నకు మరలియుండును. ప్రస్తుతపు ఏర్పాటువలన స్వరాజ్యపక్షమునకుగాని, కాంగ్రెసుపక్షమునకుగాని బలము గలుగలేదు. శాసనసభా బహిష్కార పక్షమునందు, కలుపురు ప్రముఖులు బహిష్కార ప్రచారమును నిలుపుట కిష్టపడుటలేదు. ఇట్టి తరుణమునందు బహిష్కార పక్షమునందు చీలిక గలుగకుండమాత్రము తగినకృషి నలుపుట యవసరమగుచున్నది. బహిష్కారపక్షము, ఏయే మార్గముల ననుసరించి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించవలయునో, ఈ కార్యక్రమముపై ప్రజాభిమానము తరుగకుండ నెటుల జేయవలయునో, నిర్మాణకార్యక్రమమును ప్రజలు అతిశ్రద్ధతో పూర్తిజేయుటకు మార్గము లేవియో, శాసనోల్లంఘనమున కెట్టి ప్రయత్నముల గావించవలయునో, శాసనసభా బహిష్కారము గూర్చి తీవ్రప్రచారము జేయకున్నను వోటరులు దెలిపెడి సందియముల నెటుల తావవలయునో, మొదలగు విషయములను నిర్ధారణజేయవలసియుండును. కొన్ని నియమములు, కొన్నివిధు లున్నగాని, సమాధాన తీర్మానము నాచరణలోనికి దెచ్చుట కష్ట మగును. వీనిని గురించి యోచించుటకు, ఆయా రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘములు గూడ నిర్ణయించుట లాభకరము.

స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు పేరుతో గాక స్వంతభావ్యతపై శాసనసభలో బ్రవేశించదలచినటులు, వెల్లడిజేయుట యవసరము. కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానము, శాసనసభా ప్రవేశమునకు అనుజ్ఞ నొసగుచున్నదని, వీరు దెలుపుచో మాత్రము చాల చిక్కులు తలసింపచును. ఈ సంగతిని కాదని చెప్పుటకు, బహిష్కారపక్షమువారు బూనుకొనవలసి వచ్చును. బహిష్కారపక్షము, ప్రచార హింసను అణచుకొనవలసి వచ్చుటచే, స్వరాజ్య పక్షముపై నెక్కుడు భారము నిలిచియున్నది. కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానమును వోటరులకున్నదన్నటుల కెలిపి, దానికి వ్యతిరేకముగ నడుచుటకు తాము స్వభావ్యతపై ననే బూనుకొని నలుల వీరు బోధించుట ముఖ్యము. లేనియెడల సమాధాన తీర్మానమున కసలే విలువ యుండదు. దానిని అమలులో తెట్టుట కుర్ల భమగును. స్వరాజ్యపక్షము ఎన్నికలలో నెంతవరకు విజయము గాంచెదరను సంగతిని గూర్చిగాని, శాసనసభలోనికి బోయినవెమ్మట వీరేమీ జేయగలరను విషయముగూర్చి గాని తర్కించుట మా పని కాదు. కాని, కాంగ్రెసునందు నిలిచియుండి, శాసనసభా బహిష్కారమున దప్ప ఇతర విషయములలో కాంగ్రెసు పక్షమువారిలో నేకీభవించెడి స్వరాజ్య పక్షమువారు, మాటిమాటికిని కాంగ్రెసును అణిచేమించుటగాని, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను చులుకన జేయుటగాని, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును గేలి నేయుటగాని, కూడనివని. స్వరాజ్యపక్షనాయకులగు చిత్తరంజనదాసుగారు ఇరుపక్షములవారంగీకరించెడి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును బలపరుచుటకు మార్గ, ప్రతికూలపక్షమువారివలె నాడే పించుటవలన, సందిగ్ధస్థితి జనించును. దాసుగారి యాక్షేపణలు నిరర్థకములని చాటవలసిన యవసరము గలుగును. శాసనసభా ప్రవేశము, తమ కార్యక్రమమునందు, అత్యవసరమని స్వరాజ్య పక్షమువారు దెలుపు చుందురు. శాసనసభలకు వెలుపల సహాయనిరాకరణమును జరిపినటులనే, లోపలగూడ నలుపుటకు వీలు గలదనియు, శాసనసభలను బద్దలు గొట్టుటకు మాత్రమే తాము వానియందు ప్రవేశించెద మనియు, వీరు నుడుపుచుండురు. అట్టితరీ, సహాయనిరాకరణకార్యక్రమము నందలి ప్రజానాంశముల విలువగూర్చి వీరు ప్రజలకు బోధించుట ధర్మము. దాసుగారి ప్రసంగములలో, కత్తుగుగూర్చియు, అహింసగూర్చియు, నిర్మాణకార్యక్రమము గూర్చియు, కట్టుదల గనుపింపలేదు. మీ దుమిక్కిలి మహాత్ముడు బోధించిన యంశములగూర్చి హేళన యధికముగ గవపించును. దాసుగారి యుద్దయము సహాయనిరాకరణోద్దయమునకుభిన్నమని ప్రజలు భావించుట కవకాశము గలుగుచున్నది.

స్వరాజ్యపక్షపు సంఖ్యలు పెరుగుటకు కద్దరు సంకను నిర్మాణకార్యక్రమమునందును నమ్మకము లేనివారికిని, కాంగ్రెసుపై భక్తి లేనివారికిని ప్రోత్సాహ మొసగి లాభముండదు. సహాయనిరాకరణోద్దయము నిరంతరాయముగ కొనసాగునటుల ఉభయపక్షములవారును బూనుకొనుట ధర్మము. నాగపురమునందు జరుగుచున్న సర్వాగ్రహమును గూర్చి దాసుగారు తమ ప్రసంగములం దింతవరకు ముచ్చటించియుండలేదు. శాసనోల్లంఘనమును కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రారంభించనందులకు మాత్రము వారి నధిక్షేపించిరి. వాలంటీరు యుద్దయమును ఖండించిరి. స్వరాజ్యపక్షనాయకుడు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును చులుకన జేయుటచే, వారి యనుచరులును ఈ మార్గము నవలంబించుటకు వీలు

గలుగును. కాని వీరెటుల మెలగినను మహాత్ముని సిద్ధాంతములందు విశ్వాసము గలవారు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కట్టుదలతో నిర్వహించుట ధర్మము. కాంగ్రెసు వెలుపలనుండియు, కాంగ్రెసులోనుండియు వెలువడుచున్న నిందలను పాటింపక, గయా కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పూర్తిజేయుటకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఎక్కుడు దీక్షతో కృషి నలుపుట యవసరము. మహాత్ముని సాధన, త్యాగసాధన. ఆ సాధనయందు, మామూలు పోరాటమును నిరోధమును ముఖ్యములుగావు. శత్రువుతో పోరాడి అతనికి నష్టము గలిగించుటకన్నను, శత్రువునకు సహాయమును నిరాకరించి అతడు పెట్టెడి బాధలను భరించి, అతనిని జయించుట ముఖ్యమని, మహాత్మునిసందేశము బోధించుచున్నది. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించునపుడు, అధికారవర్గము నిరోధము గలిగించుచో దానికి లొంగక, వాకు ప్రయోగించెడి బాధలను భరించుటయే ధర్మ మగును. మహాత్ముని మార్గము త్యాగమార్గము, ప్రేమమార్గము. ఈ మార్గమును చేపట్టుటచే, దేశములో ననెక త్యాగధనులుద్భవించిరి. ఉద్యమ ప్రాశస్త్యమును ప్రపంచమంతయు కొనియాడెను. జర్మనీగూడ ఈ మార్గము నవలంబించెను. ప్రపంచశాంతికి, ఇదితప్ప వేరు మార్గములేదని, దూరద్రష్టులు గుర్తించుచున్నారు. దేశమున జయలుభయము అంభరించినది. ఆడంబర రహితజీవితము అలవడినది. కష్టసహిష్టుత, పరిపాటి యయినది. శాంతివీరు లుద్భవించుచున్నారు. ఇట్టి వారి దృఢసంకల్పమును ఏరును విఫలపరుప నేరరు. మహాత్ముని యుద్దయము ప్రజలలో భావపరివర్తనమును గలిగించె ననుటకు సందియములేదు. దాస్య భావమును దొలగించి, ఆత్మవిశ్వాసమును పెంపొందించుచున్న దనుట నిశ్చయము. సహాయనిరాకరణోద్దయవిజయమున కిది ప్రబలచిహ్నము. ఇట్టి పరిస్థితులలో, భారతీయుల స్వతంత్ర విజృంభించునెడల, కత్తునిర్మాణము త్వరితముగ కొనసాగునెడల, జాతీయసంయోగము బలపడునెడల, జాతీయనిర్మాణము చురుకుగ జరుగునెడల, స్వరాజ్యము వికసించి తన పౌరభమును వెదజల్లదా? ప్రజలలో జనించిన నూతనమహాదయము, ఏకాగ్రణముచే నయినను మరల సమసిపోవునెడల, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి మిగుల దూరమగును. అట్టివిశిష్ట నేతృత్వమునకు జాతీయ కుండవలయు ననిన, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రజలు భక్తితో కొనసాగించునటుల జూచుట, కాంగ్రెసుపక్షమువారి ధర్మము. కాంగ్రెసు కమిటీలో గావించబడిన సమాధానతీర్మానము గాంచి, వీరు నిరుత్సాహము జెందబనిలేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలపరుచుటకు, వీరు ద్విగుణీకృత భక్తితో పాటుపడుట శ్రేయస్కరము. స్వరాజ్యపక్షము గూడ కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ఫల్యమునకు మనఃస్ఫూర్తిగ దోడ్పడుచో, సమాధానతీర్మానమువలన ప్రయోజన ముండును. కాంగ్రెసుసభయొక్క పలుకుబడి విస్తరించును. స్వరాజ్యసిద్ధి చేరువకు వచ్చును. భావిపరిణామము, అనుకూలముగ కొనసాగి, కాంగ్రెసు బలమును పెంపుజేయు గాక! గాంధీమహాత్మునికి విజయము గలుగుగాక!

నిజము బయల్పడినది

కెనియానుండి ఇంగ్లండునకు వెడలిన తెల్లరాయబారులు, భారతీయులను బాధించుట కొక విచిత్రకారణమును దెలిపిరి. భారతీయులకు హక్కుల నిచ్చుచో, ఆఫ్రికా నివాసులకు చాల నష్టము గలుగునట. వారు పహించిన సంరక్షణభ్యుత్సాహము కలుగునట, ఆఫ్రికానివాసులపై వీరు చూ

విన అపారప్రేమ, ఎల్లరికాశ్యము గలుగజేసెను. ఇది ఎప్పుటినుండి యుడయించెనో తెలియకున్నది. భారతీయులకు పౌరస్త్వపుహక్కుల నిచ్చుచో, ఆఫ్రికావాసులకుగూడ నీయవలసివచ్చుననియు అటుల గావించుటకు ఆఫ్రికావాసు లింకను అర్హతను గడించజేదనియు, వీరివాదము. ఇట్టి సుప్రవాదమును, లండనుపైమ్ము టెండలగు ప్రతికలుగూడ బలపరుచసాగెను. తానొకటి దలచిన దైవమొకటి దలచినటుల, తెల్ల వారివాదమునకు గొప్పప్రతిబంధకము గలుగుచున్నది. ఆఫ్రికావాసులలో ప్రధాననాయకులు, తెల్లవారి యాజమాన్యముక్రింద నుండుటకు తమ కిష్టము లేదని, లండను కొకతంతి నంపిరట. ఇందుకు తెల్లవా రేమి బదులు చెప్పెదరో! కాని వీరికి బదులు దొరకకపోదు. ఆఫ్రికావాసులకు, వారిజేమిమే వారికి చెలియ దనియు, అందుచే వారిష్టకడినను లేకున్నను సంతకూణ బాధ్యత నంతను తాము తప్పక వహించుమనియు, తెల్లవారు సమాధానము జెప్పవచ్చును. మొత్తము మీద, కేసయా తెల్లవారల వాదము నిస్సార మని, ప్రపంచమునకు నెల్లడి యయినది. వీరి వాదమును ఇంగ్లీషుపత్రిక లింకను సమర్థించుచో, సామ్రాజ్యమున శ్రేష్ఠప్రాబల్యమును మాత్రమే ఇవి వాంఛించుచున్న వని తేటపడును. ఇట్టి యభిప్రాయము ప్రబలుట, సామ్రాజ్యమున కెంత నష్టదాయకమో, దెలుపనవసరము లేదు.

ఆంగ్ల దేశము : లేబరుపక్షము

ఆంగ్ల దేశమున లేబరుపక్షపు కలకుబడి విస్తరించుచున్నది. సమయమున, వారి సంఖ్యలు రెగిరి పోవుట శోచనీయము. లేబరుపక్షమునందు, సాంఘికవాదులు గలరు. వీరు తీవ్రవాదులు. వీరికిని, లేబరుపక్షమునకును సరిపడకుండెను. అందుచే, సాంఘికవాదుల నీ పక్షమునుండి వొలగించిరి. అప్పటినుండియు లేబరుపక్షపు సంఖ్యలు దగ్గిపోవుచున్నవి. ఏసంఘమునం దయినను అతివాదులున్నయెడల, వారిని వెడలగొట్టుటవలన సంఘబలము లిగుట సహజము. సామాన్యముగ అతివాదులు ఆత్మత్యాహులుగ నుండురు. అట్టి వారి నేతీరున నయినను సంఘములో నిమగ్నుకొనుట కితరులు ప్రయత్నించుట యవసర మగును. లేబరుపక్షపు కాంగ్రెసునందు వెనకటి యుత్సాహ మిపుడు గనుపించుట లేదని, తెలియుచున్నది. జూన్ నెల 26 వ తేదిన, లేబరుపక్ష సమావేశము గూడును. సాంఘికవాదులను లేబరుపక్షమునందు చేర్చుకొనవలయునని, పలువు రిపుడు గోరుచున్నారు. లేబరుపక్షపు ఆశయములు ఫలల మగుటకు తగిన కృషి జరుగలేదను నభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. లేబరుపక్షము తన ఉన్నతాశయములను కోల్పోవక, ఉత్సాహవంతులను తరిమివేయక, పాటుబడగలుగుచో, ఆంగ్ల దేశమునం దున్నతస్థాన మాక్రమింపగలగును. లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షముల బలము తగ్గుచున్న ఈ సమయమున, లేబరుపక్షము స్వీయబలమును పెంపొందించుకొననియెడల, అమూల్యవకాశమును కోల్పోవును.

దోరినుహకరు బాలిక

బెట్టికు అను ఆంగ్లో హైందవుడు ఇంగ్లండునుండి డోరినుహకరు అను బాలికను పెంపున తీసికొనుటకు చెన్నపురికి చేప్పించుటయు, మద్రాసు యూరపీయన్ సంఘమువారిచర్యను వహించుచాలక ఆందోళన సలపుటయు, అంతట నాబాలికను మరల ఇంగ్లండునకు బంపుటయు, చదువరు లేరిగియుండును. ఆంగ్లో హైందవులు, తాము భారతీయులను గానుని చెప్పుచున్నను, యూరపీయనులచేత జేరిగ

ర్వవదుచున్నను, యూరపీయనులు మాత్రము వీరు తమతో సమాను లని ఎంచుటలేదు. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక, ఈ విషయమై తీవ్రముగ నాందోళనము కలిపెను. ఆంగ్లో హైందవుడు, యూరపీయను బాలికను పెంచుట, ఘోర నేరముక్రింద భావించబడెను. బెట్టికుగూర బాలికను చెచ్చుట కయి ఖర్చు నెవరు భరింపవలెను? అతనికి గలిగిన దండుగ నెవరు భర్తీ చేయవలయును? యూరపీయను సంఘమువారు తామీ ఖర్చు భరించెదమని వెనుక చెలిపియుండిరి. ప్రభుత్వమువారే కారణముచేతనో యీ మొత్తమును స్వీకరింకక, వారియంతట వారే, బెట్టికుగారికి గలిగిన దండుగను భరించినటుల, ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటనమును నిన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. ప్రభుత్వమువారిచ్చునది ప్రజల సామ్మీగద! ప్రైవేటు వ్యవహారమునకు, ప్రజల సామ్మీ నేల చెచ్చించవలయునో తెలియకున్నది. ఇతరు లేవ్వరికయినను ఇట్టి నష్టము గలిగిన ప్రభుత్వమువారు భరించెదరా? క్రస్తుతచర్య పరిపాలనావిధానమున కనుగుణ్యముగ నున్నది.

గౌరవ చిరుదములు

సార్వభౌముః జన్మదిన మగు నేడు, గౌరవచిరుదముల పట్టిక ప్రచురింపబడెను. చిరుదల బడిసిన వారి యోగ్యతలను చచ్చించుట మామని గాదు. దేశనాయకులు కారాగృహముననుండ, స్వరాజ్య సిద్ధికై దేశము పాటుబడచుండ, చిరుదులను స్వీకరించి సంతసించువారు కొందరు గలరు. అయినను సహాయనిరాకరణోద్యమ మారంభమయిన పిమ్మట, ఈచిరుదులపై ప్రజలలో గౌరవ మంతరించి నది. చిరుదల భరించినవాల్ ప్రతిష్ఠ యడుగంటినది. లొకమాన్య, దేశభాంధవ, దేశభక్త మొదలగుచిరుదములను దేశభక్తులకు ప్రజలొసగుచున్నారు. ఇట్టి చిరుదలను సంపాదించుట, నిజనాయకుల ధర్మము. ఈ చిరుదులు ముఖస్తుతులవలన లభింపజాలవు. దేశాధాధనవలననే లభింపగలవు. తమ ధనమును, తమ సాఖ్యమును, ఎవరు త్యాగముజేసెదరో, దేశ సేవకై ఎట్టికష్టములనయినను భరించుట కెవరు సంసిద్ధులగుదురో, వారే గౌరవార్హులు. ఇట్టి గౌరవముల బడయుటకు, గాంధీ, అలీపోదరులు మొదలగువారి జీవితముల ననుసరించుటయే మార్గము.

శాసనసభా ప్రవేశము

దాసుగారి మరణము యుపన్యాసము
నిన్నసాయంకాలము 6-30 గంటలకు తిరుల్లిక్కేరి మూడవతర్రాగమున, తిరువాన్కల్లీ వాస్తవ్యుడగు నయ్యయ్య దాసుగారివారు గ్రామరాధికారి, పోక నభ జగము, నభకు ముఖరు పెండువేలవంద కచ్చియొడిరి. దాసుగారు 60వరకు నగర తిమిళ కాంగ్రెసు సంఘమును మదరాసు రాజధాని నుహమ్మడియ నభయము, మదరాసు ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘమున, హిందీప్రచారకసంఘమున, కమిషనరీ స్వరాజ్య పక్షమున, ఆంధ్రకాంగ్రెస్ స్వరాజ్యపక్షమున, హిందీసేవక సంఘమున, వాతీయ పటాల సంఘమున శ్రీయత చిత్రంజన దాసుగారికి నవాజ్మహమ్మదు నొసగెను. పి. ఎస్. రంగయ్యగారు (కెనకటి : ఇండియన్ టెంట్ల సంపాదకవర్గమునకు సంబంధించినవాడు) ను, జస్టిసు పక్షపు బ్రాహ్మణేతియలో నేరిన కే. ఎస్. ఆంధ్రకాంగ్రెసు గారును, చిత్రంజన దాసుగారును ముఖ్యపాత్రధారులుగ నుండిరి. రంగయ్యగారును దాసుగారును శాసనసభ ప్రవేశమున కనుకూలమగ న్యూజ్యెంట్ నామమును మరణమువారు తెలిపి. దాసుగారుగారు జస్టిసుపక్షమునందు కలసి తీర్మానింప వనియు, అందు కిది కాలుకుకా తీర్మానింప, దాసుగారుగారు బ్రాహ్మణుల ధర్మమున నుండిరి బ్రాహ్మణుల ధర్మమున నుండిరి బ్రాహ్మణేతియలో యుండిరి అధికారంభ బ్రాహ్మణేతియలకు పోవునియు చెప్పిరి.

రంగయ్య గారు

ఆంధ్రదేశమున గలచి యాజమాన్యము నొసగు అనకాచిమంధింజనలకు నేను మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. దేశసేవచేయుటకై నేను కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట ఈరాజధానినదిలి ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రమునకు వెదలిరిని. నేను ఈరాజధాని నదిలింపుటకైని యప్పుటికిని అనేకమాన్యులు గలిగినది. ఈరాజధానియందు అకాంతికి పితామహుడైన జి. న్యూమన్ ఇన్స్ట్రక్షన్ గారు ద్వారాతగ- నామిత్రుడు దాక్టర్ జి. ఎం. నాయురుగారు. నాయురుగారికొక గొప్పబాతీయవాదిమద్రాసు రాజధాని యందలి విశిష్ట పరిస్థితులలో, ఆయన బ్రాహ్మణేతియోద్యమమున స్థాపించినవాడయ్యెను. బ్రాహ్మణేతియోద్యమము వాతీయోద్యమమునకు సహాయకారిగ నుండగలదనియు, ఆయన ద్వారా మనకు వాతీయవాదులే యభిసందింతురని దాక్టరు నాయురుగారు ఒక మారు చెప్పియుండిరి. దాక్టరు నాయురు ఆందోళనాపత్రము. ఆందోళనాపత్రలే వాతీయవాదులగుదుర, 15 సంవత్సరముల క్రితము మాత్రము మనమధ్య అల్లి బాతీయోద్యమమునకు ప్రతిఘోషముగ నుండెను. అతడు మనమధ్యియ మతావేక పడెను. అతడు హిందూ విశ్వవి. అట్టి మనమధ్యదగ్గియే కను బాతీయోద్యమమునం ద్రాహ్మణ్యంలో నొకడై యున్నాడు. దాక్టరు నాయురు చనిపోయినందువారే, బ్రాహ్మణేతియోద్యమ నాయకత్వము దురదృష్టవశమున జేకధర్మి, దూరదృష్టి లేనివానికి లభించినది. వారు నిజముగ భారతీయులవలె ప్రవర్తించుటలేదు, తమిళ కావ్యమునందుగాని, ఆంధ్రదేశమునందుగాని సంతోష పూర్వకముగ చెఱసాలల కేగిన వారు అధిక సంఖ్యా కలు బ్రాహ్మణేతియలు. వాతీయము వివాదమున కేతెయివారవలె నభ్యుత్సాహమున చెఱసాలకేగిరి. అట్లుండ 500 త్యాగకాయతెట్టి పండినారు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానమునకు ప్రోత్సాహము నొసగుచున్నారు.

బ్రాహ్మణ సోదరులకును ఒకంత చెప్పరలసియున్నది. బ్రాహ్మణుల దురభిమానము మోచ్యుండిరి. ద్రోణాచార్యుల వంటి బ్రాహ్మణులే! వేద కాలమునాటి బ్రాహ్మణులే! నేడు ఒకటి రెండుమంత్రిములను చిలుకవలె ఏకద్రపు తెట్టుటతో బ్రాహ్మణత్వము మగియచున్నది. జీవములేని హిందూ బ్రాహ్మణత్వమేటికి ప్రభుత్వసేవలో బ్రాహ్మణుల సంఖ్యయే యధికముగనున్నది. వారు ఏదేశ ప్రభుత్వమునకు కూర్చున్నారై నారు. నేను ఉత్తర హిందూ స్థానమునందుండ మదిరాసీయులు కొందరు నాయుద్ధ కేతెంచి ప్రభుత్వోద్యోగములకై నామకీర్ణాచ్యుచేయునని కోరుయండిరి. మదరాసుకు తిరుగ వెళ్లి ద్రోణాచార్యులవంటి బ్రాహ్మణులగు గెలనందరాదని వారిని నేను వెంటనే ప్రక్షింపించుచున్నాను. మేచ్చు ప్రభుత్వమున కూడిగము చేయుట బ్రాహ్మణధర్మము గాదు. మదరాసు బ్రాహ్మణులకు అసహాయధర్మమే యుత్తమధర్మము. ద్రోణాచార్యుల, కారవుల, పాండవుల రణరంగ మదియే. మిగిల బ్రాహ్మణేతియలను నిందింపవలదు. వారికి భగవంతుని యాశీర్వాదము గలదు. బ్రాహ్మణులకు దాస్యప్రవృత్తి పోవలెనని భగవంతుని యభీష్టము. బ్రాహ్మణులు ప్రభుత్వసేవ యందు ప్రవేశించరాదనినాతలంపు. వారు నిరంకుశాధికార వర్గమునకు చేయుత నొసగురాదు. భారతీయులు అధికారమును సహకారమునకు నని పోగొట్టుకొనిరి. వారు అసహాయవాదియగు తైత్తియకు సహకారముగిరి రాజ్యమును పోగొట్టుకొనిరి. నేటి అసహాయధర్మమునకు భారతదేశమునకు నిజముగ గలుగును. 1500 మంది క్రిటివులు నిలియును ముఖ్యదిగొట్టి భారతీయులను పొలింపించుండిరి. లాయరు బార్లిగాను దింభోత్తుల జరిగిరి. లాయరు బార్లిగాను! భారతదేశభీతికలలయం దెట్లాము ముఠా. భారతీయులకి శ్రద్ధయున్న 1500 మంది నిలియును 15 దినములైన నీజేకలను రాజ్యముచేయ గలరా? 5 దినములు మదరాసు వేడి మితి తగలరా? సహకారమున, భారతీ గురుస్థానం దేశమును అమృతం నీరి. మననాయకుడు దాసుగారు చెప్పినటుల సహకారమాత్రమున ద్విజించి, అసహాయమునే యుపరింపించలేను. మీ భాగ్యములగు మీరు త్యజంపుము. తిలకు, గాంధీ న్యాయము సహకారము, దేశబంధు దాసు మార్గముగూడ వారి మార్గము. నిరంకుశాధికారముతోటి మోహముపుట్టయే వారి యుద్దేశ్యము. తుడిచెపు, ఎడమతైపు, ముందు, వెనుక, అన్నిప్రక్కలను చుట్టుకొని నిరంకుశాధికారవర్గముతో పోగుసంపదలేను. రాజసభమును మరల ప్రతిఘోషముగ నుండుట ద్విశేషముండెను. అట్టివాని యందు మనము ప్రవేశించరాదు. నిరంకుశాధికార మదిరయ జరదు ప్రవేశించియే మనము పోక స్వరాజ్యమునకు గలూడితి

వలెను. బయటనుండి ప్రవలంబదగు ఖడ్గమును ధరింపవలెను. విద్యార్థులను గులాంబావాలను వదిలిపెట్టి దేశసేవ చేయవలెను. లాయరులు తమవృత్తిని కట్టిపెట్టి కనిపెట్టవలెను. మనము అన్నివిధముల క్రిటికులవారికి యొత్తిడి కలిగింపవలెను. క్రిటికుల వారికి రాజ్యాంగవ్యవహారములందు కృతజ్ఞతను ప్రసాదము లేదు. మనము క్రిటికులవారికి యుద్ధకాలమున సువిధముల సహాయము చేసితిమి. విజయము బడసితిమివారి క్రిటికులవారు జాలియో వ్యాపారము రక్తముతో సంక్రమణములను ప్రాణంబింది. గాంధీయహర్షమును ఆపరిమితులను కనుగొని మార్గమును నిర్ణయించెను. ఆయన ఎప్పుటి కప్పుడు సహాయాధిత మగు మార్పు అను గావించుచుండెను. మనశ్రుతికథల భారతి మారుటతో మనసాధనములు మారుచుండవలెను. స్వరాజ్యమును శిశువుగా నుపాదించు సాధనములనే మనము చేపట్టవలెను. అసహాయోద్యమము వారతము. అదివాతలేదు. (క. రాజకీయము.)

రామనాథుని గారు

బ్రాహ్మణేతర వర్ణములందు గలిగిన చీలికను గూర్చి క్రితములలో ప్రకటించిన బ్రాహ్మణ్యములను విడుదలచేయించుచు. "బ్రాహ్మణేతర" అను పదమును సరియైన యర్థమునకు వ్రేల్చిపెట్టెను. బ్రాహ్మణేతరము ప్రారంభమైనప్పటికిని కేటికిని ఎంతో తారతమ్యము గలదు. వాడుకలు పెదవాటిని కడచుచుండ వారిని సరియైన మార్గమునకు తెచ్చుట యెల్లరది. బ్రాహ్మణేతరమును ఉత్త్యక్తగా చేయుట ప్రారంభమైనదియు లేనిదియు ప్రత్యేకముగ నిర్వచించుచు సమరము లేదు. కాననభలలో బ్రవేశించునపుడు అభ్యర్థులను ప్రశ్నించిన వారి యొద్దనుండి తగిన వాగ్దానముల గైకొనవలెనని, వారికి నోటుచేయవలెనని, తేలికంబు కానుగాకు తమిళరాష్ట్రమునందు గలవారము ముగించుచున్న లోతుగ, బ్రాహ్మణేతర లీడరులను అలాచించుకొని, వారిలో నుండి విశ్రాంతిని నిర్ణయించుకొనుట యుక్తము. బ్రాహ్మణుల భక్తిభక్తుల నుండక, బ్రాహ్మణేతరులనే కాననభలకు బంధించి వారిలో వారు తమవలెనుగొనియు, ప్రభుత్వముతోటి తమవలెనుగొనియు, చివరకు సరియైన మార్గమునకు వచ్చురు. బ్రాహ్మణులకు సహాభివృద్ధి ప్రకర్షించుటలు చేకబంధువాడుగారు ఏర్పాటుచేసిన, బ్రాహ్మణేతర సమన్వయసభ విజ్ఞానం లోగలవు. (క. రాజకీయము)

కానుగారు,

కానుగారు కన్యాశ్రమములను తమ కోరికగింపబడుట వందలముల నన్నింటి స్వరాజ్యపక్షముయొక్క ఆదర్శములను వివరించి, బ్రాహ్మణేతర సమన్వయ గూర్చి తమ ప్రత్యేకాభిప్రాయమును తెలిపిరి.

[బ్రాహ్మణేతరసమన్వయగూర్చి కానుగారుగలిగిన యంత జ్ఞానసంఘాతమును పూర్ణభావముతో కేసు ప్రకటించక రాగల సోపానముల ప్రతిపత్తి ఆపియుండితిమి]

మదరాసు సోదరిమణులూ, సోదరులూ, దేశసేవయు, జాతీయసేవయు, భగవంతుని సేవకాదనక, నేను రాజకీయరంగమును ఎప్పుడో వదిలిపెట్టియుండును. అధ్యాత్మిక ధర్మము ప్రకారము, భగవంతుడు కృత్యులకువలెనే, దేశములకును, మన వారిని సాయపడుచుండును. అలాగున నేను వాదోపన్యాసం (త్య సంఘాతమునకై, వివిధగతుల పరిక్షకై నేను కృషిచేయుచున్నట్లు కలంబును. నేను సంబంధించిన స్వరాజ్యపక్షముయొక్క కార్యక్రమమును గూర్చి యొకంత ప్రారంభమున ముచ్చటించి తరువాత మదరాసు రాజధాని పరిషతులను గూర్చి యభిప్రాయముల తెలుపదలచితిని. రంగయ్యగారు చెప్పినట్లు అసహాయ ధర్మము కలంబును (ఆంగ్లమునందు ఉద్ద్యమము అనగా 'మన మెంబు-క' దలచి) అందువలన, దీని కప్పుడును చలనగతియుండును. అది కదలినగాని మారు- కదలికలకు- ఉద్ద్యమమును వ్యవహరింపబడును. (సత్య) అసహాయ ధర్మమును నిష్పక్షక జెందుటకును, మాతృదేశవిముక్తికై ఉద్ద్యమమునకు చలనముండవలెను. పోరాటము సాగుచుండవలెను. ఈసత్యమును మారు గ్రహించవలెనని నేను కోరుచున్నాను. కాంగ్రెసు పరమార్థముగ నుదహరింపబడిన అసహాయధర్మమునకును, ఆచరణయోగ్యమగు అసహాయధర్మమునకు భేదముగలదు. మారు కాంగ్రెసు అసహాయధర్మమునుగూర్చి కలంబునపుడు మారు ఆచరమార్గమే స్ఫురించును. మారు కాంగ్రెసు అసహాయధర్మమునుగూర్చి కలంబునపుడు, ఆచరణ సాధనములు మారు స్ఫురించును. నేను కాంగ్రెసు అసహాయధర్మమునుకలంబించి చూచినది, ఈకలంబు సంకల్పరహితముగ అలంబించినదనిగాని మారు చెప్పుకలదు! అందులకు మారుగల యాభివృద్ధికి అసహాయమును గూర్చిన శిశువులను గూర్చి

విందులకప్పు వివిధముగ కాంగ్రెసులకు అసహాయము కలంబించితిరి. వారందఱుకూ కాంగ్రెసు శిశువులను యొక్క ప్రతి యుద్ధవ్యవహారమున ప్రవృత్తులు లేదు. మారు శిశువులను చదువవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

కాంగ్రెసు అసహాయము కలంబించినట్లు శిశువులను సంకల్పిభావమునలేదు. అట్లు లేకుండుటయే గాక, అసహాయము చేయునకు పరమార్థముగ నుండవలెననిగాని చేయువ్యవహారము అందులకు సంసిద్ధముగ లేదనిదితము కాంగ్రెసు అసహాయధర్మముల కలంబించుటకు చేయు కొంత సంసిద్ధత గలిగియుండవలెననియు, సంసిద్ధత యేర్పడినపిమ్మట, అభివృద్ధికై కాంగ్రెసు సాధనముగాని, కాంగ్రెసుమహాసభ గాని నిర్ణయించు లేది వాటికి ఆచరణలోనికి లేవలెననియు అందుగలదు. అవాదానికొక నిర్ణయంబులేదు. నేను మారుచూపిన మార్గములకన్న కాంగ్రెసు మార్గము ప్రత్యేకముగ జూపలేదు. స్వరాజ్యము మారుదర్శనమియు, సంపాదనమునకుండే ఒక్క మార్గమును, అసహాయమే యనియు నేను చెప్పితిని. వాడుకపు కార్యనిర్వహణంబును స్పష్టముగలదు. అసహాయముకలంబునకు గల యుద్ద్యమముని కాంగ్రెసు గుర్తింపవలెయున్నది. కాంగ్రెసుకలెనే, స్వభావము లేనట్టియు, కాంతియులే మైనట్టియు, సాధనములే మాస్వరాజ్యపక్షమునకును, కాని మాకార్యక్రమము సత్యమైనట్టియు నడచుచుండును. మందలమునకును. మేమును అపొంపానుష్ఠాన పథములకు కాని ధిక్కరణ వాతావరణమును కలిగించుట మాయుద్దేశ్యము. నిరంకుశాధికారవర్తన ప్రభుత్వమును మార్పుకల్పము గావించి జాతీయగౌరవమును ప్రత్యేకించుట తగిన యుపాయముల కలంబించుట. మా అసహాయధర్మము ఇదియే. కాంగ్రెసు మెజారిటీపక్షమునకన్న మాతృపు కార్యక్రమమే సుతీకమైనదని వాడుక.

మాకు కాంగ్రెసులంపునకును విశ్వాసముగలవా యనియు మరెయ్యకప్రక్క, కాంగ్రెసులంపునకు జ్ఞానమైన సాధనము మా పక్షము గుర్తించును. కాననమును ఉల్లంఘించుట పూర్వము, అంతకన్నను పరిత్యజించుట పరిపాలించుటకు సంసిద్ధతనుండవలెయును. కాని ప్రస్తుత మందులకు చేయు సంసిద్ధత గలదు. కాంగ్రెసు మెజారిటీపక్షము చేయునందు కాంగ్రెసులంపునకును ప్రత్యేకించవలెనని యును. చేయుసంసిద్ధతనుగన్న వామారే యాలోచింపుడు. బాహ్యశిశువులకాంగ్రెసులంపునకును అభ్యుదయలో నుంచినవారే గాని ఒక్కమార్గమైనను ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు బూనుకొనలేదు. కాంగ్రెసులంపునకును ప్రత్యేకించుట తగిన పట్టుదల నీయును (ప్రార్థించి, తగినసమయమున ప్రారంభించవచ్చును. మెజారిటీ పక్షమువారి యభిప్రాయముగలవారిని మేము మూడుమూడు ముప్పుకలంబించితిమి, కాని కాంగ్రెసులంపునకును ప్రారంభించలేదు. ఇప్పుడైనను గతవాటికైన సంసిద్ధత యేర్పడెనా? ఈ ప్రశ్నకు నాకు సమాధానము గాకలేదు. (లేదు లేదను కేసు) కాంగ్రెసులంపునకును గలవారు చేకరియును గాదని జ్ఞాపకముంచుకొనుడు. కాంగ్రెసులంపునకును ఈపేర్చియుచుండవలెనుగాక వారిపేర్చి అసహాయముగ పోవును అట్టినుకు లేదావును. ప్రజల శిశువులను మనతోపాటునకునుండవలెను. ఇది కలకలెలోని వాస్తవికతనుభవమునట్టి చెప్పుచుంటిని.

కాననభా (ప్రత్యేకము కాంగ్రెసులంపునకును ప్రతిభావముని మారుయొక ప్రక్క, కాననభావమే మారు వాని నుపయోగించు నుద్దేశ్యముతో వెదలుటలేదు. వానిని విశ్లేషము చేయుటకై వెదలుటలేదు. వెదలుటలేదు, మనకోరికలను వారికి తెలిపి, వారిని విమోచనమునకై నిర్దేశించుట. ఈ యుద్ధము, విశ్లేషము చేయుటలేదు మని నిరంకుశాధికారవర్తనతోనే చెప్పుచును. ఇది కాంగ్రెసులంపునకును విరుద్ధమెట్లునో నాకు తెలియకున్నది. కాంగ్రెసులంపునకు ఈచేయుట వెప్పటి కయినను ఆచరణలోనికి కచ్చువెదల- భగవంతుడు వానిని తప్పించుగా! అప్పుడు, పోరాటము కేవలసంభావనకేయు అందులకు ఇంకొక సాధనముగ నుండవలెనని కలంబించుచున్నాను. అప్పుడు మనకు సహాయముగ అనువదిలించుచుంది వోటరు అందుక. వారుకాంగ్రెసులంపులకన్న అధిక సంఖ్యాకులనిజానకమునకును అప్పుడు మన ప్రజాశక్తికై మన కార్యక్రమమునై ఆ అనువదిలించుట మంచి వోటరుల యభిప్రాయమును గైకొనుట కవకాశముండును. నిరంకుశాధికార వర్తనలలోనెట్లునో వోటరుల యభిప్రాయమును నిర్దేశించవచ్చును. ఈమార్గమునకనే చేయునందు కేవలమిదియేను ప్రబోధముగలగును. ఒకటలు తిరుగ మెదటివారి నే దొన్నుకొనవచ్చును. నిరాకరణ వాతావరణ మంతయు మారిపోవును అప్పుడుమారుల నుండే అసహాయవాదులు తీరికి సాయపడుతును, అసహాయధర్మము చలనముగలదని జ్ఞాపకముంచుకొనవలెనని మరల చెప్పుచుచున్నాను. మునిసిపాలిటీలకు

బోవచ్చును. స్థానిక సంఘములకు బోవచ్చును. పాఠశాలలకు కాకాలము వెదలుచుండవచ్చును. లాయరులు కోర్టులకు వెళ్లుచుండవచ్చును. కాని కాననభలను మాత్రము వేర్వేరు. కాననభలకట్టి ప్రత్యేకాదరణయే?

కార్యక్రమము

కార్యక్రమమును గూర్చి యొకరికి ఒకరిలెంతయు- (ప్రభుత్వనిర్వాహమును కలంబించుటకు మార్గము యుగసంఘముగలదు. ఆ విధానము యూరోపియను జర్మనుల ననుసరింపక భారత సాంప్రదాయముల కనుగుణముగ నుండను. ఆ యుగసంఘ మిప్పటికే యేర్పడినది. చిత్తుడ్రాళిగను ప్రకటించి చేయియల విమర్శమునకై నిర్దేశించుచున్నది మునిసిపాలిటీలు, స్థానిక సంఘములను స్వాధీనము చేసికొందుము. కార్యక్రమంబులను స్థాపించినదపుడును, కార్యక్రమములను గూర్చిన మాయభిప్రాయమునకును కాంగ్రెసు అభిప్రాయమునకును భేదమెంతోగలదు. స్వరాజ్య సమరమునందు పోల్చనటకు కార్యక్రమల ప్రత్యేకతకాక ముండవలెనని మారుభియోచును. కాని కాంగ్రెసు మతము స్పష్టముగ లేదు. కార్యక్రమము కృధాగా రాజకీయములలోనికి లాగువాడనని కాంగ్రెసులోని కేతంద్రవాదుల యభిప్రాయము. వీరి యభిప్రాయము నాకు బోధపడుటలేదు. నూటికి 95 మంది వరకునుండు ఈ ప్రజలు పోల్చుటకుండుటకై స్వరాజ్యసమరమెట్టియో యూహించుటకు నాకు సాధ్యము గాకయున్నది. కార్యక్రమము కృషిచేయుట, అందరూ అసభివంశాలని స్వరాజ్యముతో నాకు నిమిత్తమే లేకు.

క్రిటికుల కన్నులను బహిష్కరింపగా దనికొందరిమతము. క్రిటికులను బహిష్కరింపగా మారు కాంగ్రెసుచే నిరాకరించబడినది. విశేషము బహిష్కరణము చేయవలెను. కాని క్రిటికులను బహిష్కరింపగా మారు చేయవలెను. మన కృత్యములను క్రిటికుల వారు గుర్తించవలెనన్ను, మనము వారికి బిత్తిడి లిగింపవలెనని. ఇదియు చేయవలెనా? చేయవలెనో, నేను అచ్యుతభావము గలవాడనయే యనకొందును. కాని క్రిటికులను బహిష్కరింపనును. మాత్రమును కేవలదళాలను అది మన కృత్యముని వా విశ్వాసము మనము ఇంగ్లీషువారి స్వభావమును చక్కగ గుర్తించి అందుల కనుగుణముగ మనము ప్రకర్షించవలెను. క్రిటికుల కన్నులపూర్వము క్రితమైన సాధనము, కృత్యము, మనమీ రెండుసంకల్పములను బోధించుచుండినదేమి? నిష్కలముగ నాలాచించెదము. చేయవలెను, అత్యగౌరవమునకు. ఏదియైనను సత్యము చేయునందు ప్రభుత్వమునెదల ప్రేమను గలగజేయులేదు. చేయవలెను పురికొల్పలేదు. బాక్సులను నాయకులను నాయకులను బోధించియు, చేయునందు దసర్వప్రయోగము అధికమైనది. కాని అది మనప్రయోగము ఇది చేయవలెను అత్యుపభోగము నేనె వైష్ణవదేవ- అపొంపుచుండు పరమవిశ్వాసము గలవాడను. విశేషపు ప్రభుత్వమునకు లోబడినవాడు ప్రేమపట్టు ఉపదేశముగలదు! యుద్ధమునకై చేయవలెను నేమి లేకున్నకేమి? చేయవలెను చూపకుండవలెనని బహిష్కరించుట సాధ్యమైన మనభవిష్యత్తుకై ప్రేమింపవలెను. సాధ్యమైనది నిట్టిదే.

తరువాత మేము కాంగ్రెసు నిర్వాహకార్యక్రమము నామోదించుము. ఖడ్గము, మద్యపానవిషేషము, అప్పుకల్పన, కలంబు అతికోర్టుల స్థాపనము, కాంగ్రెసుసభ్యులకేర్పడుట వీనియందు మాకు సంపూర్ణమగు సానభూతిగలదు. అనియసభ్యులకలంబును, జాతీయోద్ధృతికలంబును మేము ప్రత్యేకముగ కృషిచేయవలెనని. వావాద్యములందును వెలకొల్పవలెయున్నది. అసహాయము నొక జీవశక్తి నుంచదలచితిమి. కాంగ్రెసులంపునకును గూర్చి మాయభిప్రాయములను వెలుపుటకును పొందడి. దీని? కాంగ్రెసులంపునకును వాయిదాలతో అభ్యుదయచేయవలెనని యున్నాను. మునిసిపాలిటీలందును స్థానిక సంఘములందును ప్రత్యేకమును స్వాధీనము చేసికొనునని కోరుటయుండు నేను పారసత్వితా? కాననభలందు ప్రవేశించి పోరాటమును నలుపు మని కోరుటయుండు పోరాటదితా? నిరంకుశాధికార వర్తనమున కింకలంబు యభ్యుతర పెట్టిగాని మారు వానిని ఆరికట్టవలెను. మారు రంగమును నదిని పోయిన పోవుదురు. కాని నిరంకుశాధికార వర్తనము మాత్రము రంగమును కదలిపోవదు. మారు పోరాటమును, కాంగ్రెసు పక్షమున గొప్ప వాయిదాల కలంబున ప్రారంభించితిరి. ఇదికట్టికాండయటగాదు. మార్గము తీరినది యాట బా మున్నయే గాదు నిరంకుశాధికార వర్తనము అడ్డుపెట్టుటకు, మారు విముక్తికలంబుటకు పోరాడవలెనున్నది.

మదరాసు బ్రాహ్మణేతరములను రాగల ఎన్నికలను గూర్చి కానుగారు ముగిసినది విన్నట్లు. ఏ ఎం. కాత్రిగారు కానుగారికి కండ్లముల నన్నింటి.

సభ్యులయొక్కట్టి కాంగ్రెసు 9.15 గంటల

విదేశ వార్తలు

భారతదేశము-ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము

దోమినియన్ ప్రతిపత్తి గావలె ననుట

లండన్, మే 21:— భారతదేశమునకు దోమినియన్ ప్రతిపత్తి కలగజేయుటకు పాటుబడుచున్న బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు సభ్యులలో ఒకరినిగూర్చి మండికొనున ఎమిలియో డిస్కాల్ గారి యాజమాన్యమున జరిగింది. ఇది ప్రారంభ సమావేశము.

విదేశపరిపాలనము వలదు

భారతదేశములో జాతీయవాదమునకు విదేశ ప్రభుత్వములను అడ్డంకులేదు. సామ్రాజ్యములో తృప్తికల సభ్యులను భారతదేశమునకు ఇయ్యవలెనని గోరుచున్నారు. కామ్రొయిభానము ననుసరించి తేనీనీ ఇది సాధ్యమగును. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమునకు తేనీదే భారతమును సైనిక సాధనమును నిర్వహించలేదు. రక్తిని అన్ని విషయములలో నుండి దోమినియన్లతో జాతు సమానప్రతిపత్తి గావలెను. రియా కనడాలను అధికారము గావలెను.

వర్తక వాగ్దానములు

యూరప్ కాలములో తరుచు భారతముల కిచ్చిన వాగ్దానములు తేదు సరిగా అమలు జరుగుచుండలేదు. వాటినిగూర్చి, సారస్వము, ప్రభుత్వము మానవాభ్యుదయమునకు బ్రతుకు, భారతదేశము కలిసి పనిచేయవలెనని భగవంతుడు ప్రాసీ పెట్టివాడు. కాని సమానత్వములతో జరుగవలెను. ఈ 20 వ శతాబ్దములో క్రైస్తవమునకు వైతన్యమును ఇచ్చిన సమానత్వమునని శ్రీనివాసకృష్ణగారు నుడిచిరి.

తెలియను సైనికచట్టము

బ్రెస్టల్, మే 21:—రూపు ఆక్రమణకు కాకలసిన వాటి నన్నిటిని సమకూర్చుటకు రూపులకు ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్న సైనికుల కాలమును 4 నెలల వరకు పెంచుటకు తెలియను ప్రభుత్వము వారొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. రూపులకు ముగియుటతోడనే అనంతకుని తీరున రక్షణవర్తి తెలియజేసెను. ఈ చట్టమును మే మొంతమాత్రము అంగీకరించునని సాంఘికవాదులు తెలుపుచున్నారు.

వివిధ ప్రవాసములు

బోపిలి విచారణ

లండన్, మే 21:—బ్యాంకు గుమాస్తా బ్రియన్ గారు ఒకమాసం 8000 పానులను కనలేకపోయింది తీసికొని నియమ, ఇంకను కొంత కరణము గలదనియు బ్యాంకుగుమాస్తా కలియజేసిరి. పిమ్మట తేలికపరచు. వాయిదా వేయబడినది. బ్రియన్ మరెవరికీ కి గురు వివిధ ప్రవాసములు రాజ్యపుటల జేసిరను సేవమునకు చెలపాలయం దుంచబడిరి. తేపు వ్రాసిన జరుగును.

ఇటలీ మంత్రవర్తము

వ్యాపిస్తు సభ్యుడు రాజీనామా ఇచ్చుట
ప్యాపిస్తు కమిషనరు క్రమశిక్షకు గుర్తించుట లేదని గుర్తించుట ఆదేశించిరి. ఈ ఆదేశమునకు వ్యతిరేకములై యున్నది. పిదప ఆయన తన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా చేసిరి. ముగిసిన ముగిసిన గుర్తించుట సంగీకరించిరి. వ్యతిరేకమునకు మంత్రవర్తమునకు ఎత్తివేసిరి. ముగిసిన గుర్తించుట మంత్రవర్తమునకు పిదప కిందకు వెళ్లిరి. ఇంకొకరు ప్యాపిస్ట్ ఉత్తరగోళ అడ్డుబెట్టుట.

దేశీయ వార్తలు

రాజధానియందు నివసించున ముగిసిన యజమానులకు అయిదులను మూసివేసిరి.

జర్నల్ ఆర్థికపరిస్థితులు

పరిస్థితులు రానురాను పాడగుట

ధరలు పెంచుట

లండన్, మే 21:—రాత్రి 10-40. టైము టైమ్స్ విలేజి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. ఆర్థిక పరిస్థితులు రానురాను పాడగుచున్నవి. ఆహారపదార్థములలో మరల ధరలు పెరిగిపోయినవి. 5 శాతములలో (పాదాధారము) వస్తువులు నూటికి 14 చొప్పున ధరలు పెరిగిపోయినవి. వీటి నూటికి 20 చొప్పున ధరలు పెరిగిపోయినవి.

మార్కు ధర మరల పడిపోయినది. మార్కులులో కావలసినంతకంటె తగ్గిన మార్కులలో మార్కుగట్టినది మార్కు మరల పడిపోవుటతో ఆహారపదార్థములు ఇంకను ధరలు పెరిగిపోవును.

గనులపనివాండ్ల వేతనములను పెంచువలెనని బిల్లు ధరలు నూటికి 50 చొప్పున పెంచినవి.

ఎక్కువ వేతనములను గుర్తు

ఎక్కువ వేతనములను గుర్తు చేతను వాటిని ఇచ్చెదమని వాగ్దానము చేయుటచేతను విద్యార్థి కర్తవ్యముగాను సమ్మెగట్టుటమనిరి. ముగిసినది, రైల్వేలపనివాండ్లు ఎక్కువ వేతనములు కావలె ననుచున్నారు.

వేతనముల తగ్గుచుండుట అట్లని కలగజేయుచున్నది. దీనికి దృష్టాంతము డ్రెస్టెక్ మార్కులపట్ల జరిగిన అల్లరులే దృష్టాంతములు. రాయబారమునందు పనివాండ్లకు నష్టములేదు. వేతనములను పెంచుటకు చేయబడు ఒడంబడికలు తరుచు వేతనమును తగ్గించుట కింద పరిణమించుచున్నవి.

మంత్రవర్తమువారి ప్రయత్నములు

సమైక్యపరిపాలనను గూర్చి పార్లమెంటులో మంత్రవర్తమువారు రాయబారములను జరుపుచునే యున్నారు. బ్యాంకులు, భూమిసంఘములవారితోడను రాయబారములను చేయుచునే యున్నారు. మొదట ఇచ్చెదమన్న సమైక్యపరిపాలనమునే ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిరియు సారేవా మొత్తమును మాత్రము పెంచుచున్నది.

బ్రిటిష్ గుర్తుల పనివాండ్ల వేతనముల తగ్గు

లండన్, మే 21:—బ్రిటిష్ మానములో జరుగు సొంత కృషికి సభ్యులకు బాటియవేతనపు బొందబడినందుగూర్చి చర్చను ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని గనుల పనివాండ్లు సమావేశమై తీర్మానించిరి. తీరనపు ఖర్చునుండి కనీసపు వేతనమును నిర్ణయించుటకు కావలసిన సభ్యులను చేయవలెనని చట్టము కరిగిస్తూ మరలకను ఆగవలెననిరి.

రాజధానియందు నివసించున ముగిసిన యజమానులకు అయిదులను మూసివేసిరి.

సామిప్య ప్రాచ్యసమస్య

తర్కినిఖాళిచేయుట

లండన్, మే 21:—ఉదయము 12-10. లాసేనుండి డెయిలీ మెయిలు విలేజి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. ఆంగ్లాకాకు సంధిని అంగీకరించిన వెంటనే మిక్రమండలి సేనలు తర్కినుండి పోవు నని వికరమండలివారు తెలియజేసిరి.

విమానముల కంపెనీదావాలో మేజర్ జేమ్స్ గారి ఖర్చులతో దీక్షినిచ్చిరి.

కమ్యూనిస్టుల ప్రచండ ప్రచారము

పాశ్చాత్య దేశములందు సంయుక్తములలో కమ్యూనిస్టు ప్రచారమును ప్రాతిపదికగా సమైక్యములకు కరణము క్రింద 50,00,000 బంగారురూపాయలు, వాణిజ్యము నివృత్తుకు మార్కులలో కమ్యూనిస్టులు నిశ్చయించుకొనిరి తెలియచున్నది. (ఇంగ్లీష్ వర్షం).

మరణకాండములో చెప్పబడిన ప్రకారము అస్త్రీ తనకు రాకుండ కొడుకును వ్యతిరేకముగ తీర్పు చేపుటచే మృతి మార్కులకు అత్యంత కష్టం చేసికొనెను.

జర్నలు మార్కు

మే 21 212080 మార్కులు వికరమగుచున్నవి

రూపులలో రెడ్ ఉపద్రవము

కమ్యూనిస్టుల కుట్రలు

లండన్, మే 21, ఉదయము 12-10:—రైల్వే నుండి టైము ప్రతిపత్తి విలేజి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—రూపులలో 'రెడ్' ఉపద్రవము ప్రభుత్వమువారిని భయపెట్టినది. రైల్వే పేరి యాలో, నూడ అల్లరులు వ్యాపించునని భయముతో సేనలు పంపబడినవి. వస్త్రులు జల్తానూ కటాలములు కేంద్రీకరణమైనవి. యుద్ధభీతిగల పాపాలపూరిత మగు మండలంబెటుగూడ గలవు.

దస్త్రులనుండి డెయిలీ మెయిలు ప్రతిపత్తి విలేజి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—రూపులలో 'రెడ్' ఉపద్రవమువారి రహస్యపు ప్రధాన కార్యాలయము గలది. అందు ఈ కమ్యూనిస్టులు చేయు కుట్రలు అన్నియు కరణముచేయబడు ఈ కార్యాలయమును అధికారమును పోలీసువారు ముట్టడించి కమ్యూనిస్టుల విధానము కుట్రలుగల కాగితములను స్వాధీనము చేసికొనిరి. ఈ కాగితములు వాగ్దానముచేయుచుండ కర్షణ సైన్యము అరణ్య చేయబడిరి. ఇంకొక పదునుగల్గు కమ్యూనిస్టులగుడ అరణ్య చేయబడిరి. బాంబులు, చేగోళములు, విద్యుచ్ఛక్తి గల చేతుపాకులు, పోలీసువారికి చిక్కెను. ప్రభుత్వములకు కమ్యూనిస్టులను అరణ్యచేసిరి.

బోకంలో సేనలను చేర్చుట

లండన్, మే 21:—రూపు అల్లరులలో సంకరము రితి మంది చనిపోయియుండును 200 మంది కుట్రగాళ్లు కుట్రలును ఇంత కరణ అల్లరులు వ్యాపించిన కట్టణములనుగూడ ఈ అల్లరులు ప్రాంతములను తెలియచున్నది. మార్క్స్ హిట్లెర్లను, బ్లైట్, లాంకెట్, ఎస్సెక్ లోగూడ కొట్టికొనిరి.

బోకంలో పలుకుబడికి ఇంకను కమ్యూనిస్టులు ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. పశ్చిమ ఉత్తరభాగములను పట్టుట పరిస్థితిలోనున్నవి. ఇంకను వారిసేనలను చేర్చుచున్నారు. ఏమియు ఎరుగని కరణ రెడ్ సంఘమువారు తమరిని బాంబులతో చంపెనని భయముతో లోకములో దాకొనుచున్నారు.

ఒక్కొక్క ఫాక్టరీకు ఒకకోడె గుడ్డును అమ్మకలెనని దాడులందులో మరణవారిలను రెడ్ గార్డులు బాధించుచున్నారని తెలియచున్నది. (ఇంగ్లీష్ వర్షం)

భారతదేశపు బోలిషివికులు

రషీలో తయారు చేయుట

వంగ దేశీయుని ఒప్పుదల

లండన్, మే 21:—ఉదయము 1/85. రై గానుండి టైము ప్రతిపత్తి విలేజి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—800 పొందువులు, ఇందులో కొంతమంది ఇటీవల ఇండియాలో అరణ్యచేయబడిరి, సోవియటు రషీయాకు ఎండులకు వచ్చినది తెలియజేయుచు సోవియటులో బ్రిటిష్ ఏనుటలు ఒక ప్యాక్ కేసి టెట్టియుల కర్షణ ప్రభువుకు దాఖలా కలదనియు మహేంద్రనాథ రాయగారు ప్రాసీన లేఖను ఇన్ క్వెస్టియాట్రీకు ప్రకటించుచున్నది. ఈ లేఖ ఆయన సంకరముతో నున్నది.

మార్క్స్ విశ్వవిద్యాలయమువారు సోవియటు ప్రచారమునకై ఎవరిని కయారుచేయలేదనియు బ్రిటిష్ వారు రాజావించిన నిడలన్నయు స్యూము గావనియు సోవియటు ప్రాచ్యదేశీయులకు విశ్వవిద్యాలయపు విద్యనీ కలయచున్నారనియు విశ్వవిద్యాలయాధికారి తెలియజేసెను.

ఇదివరలో సోవియటు అధికారులు తెప్పినదానికి దీనికి కరణమిదిదేముగ నున్నది.

కమ్యూనిస్టు సంఘములవారు నిహర్షణతో విదేశీ ప్రాచ్యములను ప్రాచ్యదేశీయుల విప్లవకర్తలగుమారుచేయుటకు ఈ విశ్వవిద్యాలయమువారు రంగీకరించుచున్నారని ఇదివరలో ఒక సోవియటు అధికారి తెలియజేసెను.

పాస్ మెంటు సభ్యత్వమునకు శ్రీమతి మెల్బూగారు ప్రయత్నించెదరు.

చీనాదొంగలు

ఇదివరలో తెలుగు ప్రజలనుండి తొలగించి ప్రయాణింపబడు ఎత్తుకుపోయిన చీనాదొంగలు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిభావ్యక్తులకు విలక్షణం స్పృశ, ఈజిప్టులో గార్లును విడుదలచేసిరి.

నవనరరాజాగారిలో సాగ్యభావనంపజులమట్టాడిరి.

వై.ఎం.సి.వి. - తుర్కీ

తుర్కీలో యువజన శ్రీ స్రవసంఘములను కురుప్పులు నిశ్చయించిరి ప్రకటించబడినది. ఆ సంగతులు ఆమె కను సంఘములగాని ప్రతిభాసంఘములు కావని సక అర్థము యాపుగాని ప్రకటించిరి.

సామాజ్యములకు వాయువార్తాప్రచారమును వ్యాపించుటలో మొదటిదశని క్రింద వ్యామింకు కర్మింక్షగాదు మాచెదననిరి.

ఈజిప్టు ప్రవాసితుని విడుదల

ఈజిప్టు వాళ్ళ సుభుములో ఒక సభ్యుని ప్రవాసమున కంపిరి. ఆతనిని 1 తేదీని విడుదల చేసెదను. ఇక ముందు ఆతనినే నిర్బంధములుండవు.

బ్రిటనులో చావులు తక్కువ

తక్కువ పెండింట్లు

లండన్, మే 29:—1922 లో బ్రిటనులో తక్కువ మంది చనిపోయినది తెలియుచున్నది. గాలి తేరుగ నుండుట తో దీనికి కారణమని వైద్యాధికారి లిరిటం.

1923లో మొదటి మూడుమాసములకు 210000 మంది పుట్టి. యువకూడక ఇదియే జనములలో స్వల్పసంఖ్య.

1922 లో తక్కువ పెండింట్లు జరిగెను. మొత్తము 299860 పెండింట్లు జరిగెను. 1920 లో 379982 పెండింట్లు జరిగెను. ఇదే పెద్దసంఖ్య ఇంతవరకు.

కెనియా సమస్య

దేశీయులవిషయము

లండన్, మే 31:— కెనియాదేశముల నాయకులు ముగ్గురు- (కేటిపుకు) తమకరత్రుల లండనుకు బోయి ఎవరో తక్కువసంఖ్యలను తెలియజేయుచున్నారని వారు తమకరత్రుని భుజాగారియొక్క తామే క్షయముగ బోయి తమకోర్కెలను తెలియజేసెద మనుచున్నారని మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక ప్రాయుచున్నది. గ్రేట్ బ్రిటను సంక్షుణ్ణింద నుండెదమని యు ఎక్కువసంఖ్యలను బిల్లికట్టియు ఎక్కువసంఖ్యగ క్షేత్రము ఖులున్న కెనియాదేశములను అక్కరలేదని తెలియజేయుచున్నాడు.

బ్రిటిషు గృహనిర్మాణచట్టము

ఇదివరలో తెలియించబడ్డేగాదు ప్రతేక కేటింగ్ దానికకారము 1925 సంవత్సరము జూన్ 24 వరకు 1920 అధినిబంధనలే అచటలో నుండును.

నల్ల మందు నిబంధనలు

ప్రాచ్యదేశములో నల్లమందును పీల్చుదేశములన్న ప్రభుత్వమువారందరను నల్లమందును తక్కువగా వాడుటకు పిలగునటుల జేయుటకు రాజకారములను జరుపవలెనని బ్రిటిషువారు నూచించిన రిక్కరమును వాటి సమితి నల్ల మందుసంఘమువారు అంగీకరించిరి. ధరలు మనాపలి నిబంధనల నల్లంఘించినచో విధించబడు శిక్షలు మున్నగు ఏర్పాటులను ఒకేవిధముగ గూడునటుల జేయుట కేర్పాటులను జేయవలెననిరి.

పరామలు ఇది అసలు కళా కళావనుకు విరుద్ధముగ నున్నదని తెల్పి నిరాకరించిరి.

కడప మండల సుభుము

గ.ఉ.లి.3 తేదీని కడపమండలసంఘ కార్యాలయములో మండలసమావేశము జరుగునుగాన సభ్యులందరు కార్యాధికులు, విషయములు: 1) ఖద్దరబోర్డు 2) యింతరవిషయములు.

చిత్తరంజనదాసుగారికి

సన్మానపత్రము

దేశభక్తగౌరవ్యా!

భారతదేశము పరదేశీయుల పాలనకు లోనై దేశవ్యాపార పరిక్రమ వివ్యాపార పర్యవేక్షకు భార్యములు వానాటికి పీడింకు జూచి కలయునభీష్టు దనంబగు దావాభాయి వాలోకి మున్నగు తేకాభిమానులచే దేశోద్ధరకారము స్థాపింపబడితి కి సంవత్సరములవరకు కేవల మాంగళాభావనాపరిచిటల చేతుల లోనే కీలుజూపుటలే నాడును జనసామాజ్యమునకు ప్రతేక దాఖ్యతలు గలిగించి దేశమున కెట్టి హేలును జేయలేని దురభ్యుత పాల్పడిన కాల గెను మహాసభకు గాంధీమహాత్ముడు చేపట్టినపుడు ఆమహాత్మునికి కుడిభుజముగ నిలిచి కాల గెనుయొక్క పురాతన యాచనాకర్తవ్యమును మార్చి మూడుంవత్సరముల కాలములో దేశమంతట క్షుగ్రామవాసులగు జనసామాజ్యము నందు నూడ ఉత్సరువ్యాప్తి కావించి సర్వస్వకార్యభారమును వీడి దేశోద్ధరనాదివైద్యధికారియై, దీక్షియులచే దేశబంధవుం దను విడుదలయి గాంచి మించిన మహానీయా నీకు స్వాగతంబు.

వంగకర్మమా! నీవు ఆగర్భశ్రీయందువును, వంగభావన పండితుండవు నయ్యై, అంగభావనయందు నూడ అనమాన సాం దీహిభవుండవై రాజకీయతేత్రవై రాజ్యాంగభావ్యమునకు లో ను గాక వ్యావహారికమున ప్రజాసేవ జేయజాలిన వ్యావహారిక వృత్తి నవలంబించి వ్యావహారికవర్తనముగ బహుభవంబు వార్చించి తద్దనంబుచే విశ్వాసాంఘికాభ్యుదయజయజయలయల దెంత యోమకోపకార మొనర్చి భోగవరాణముండవుగాక దేశమాతృ దాస్యవిముక్తికి, కుడుకు ధనకనక వనవాహన పుత్ర పౌత్రాది బంధుమిత్రుండవై ప్రజాసేవకావించుచు నిరంతరకాధికారులచే కారాగార జయదేవై, దారాశ్రుతాది బంధువులు సైతము దేశ సేవకై చెటచాల కేగ, చలింపక జూరీంచి వారిని పురికొల్పిన నీ తేకాభిమానిదేశమును భీరుణమును గొనియాడ మేము నమర్చులము గాము.

ప్రజానరణజా! దేశాభిమానచే దేశీయుల చిత్తముల రంజింపఁ జేసి ఆజన్మదేశానుంధవు గమ్యుని యోగ్యునించి నీకల్పింపుదులూ నీకి 'చిత్తరంజనదాసు' డను నామం విడిచి ట్టుపొందెదము. మాతాపితృకార్యదర్శలము భగవదనుగ్రహభలమును గూడ మించినదనుటనిక్కము. దేశబంధూ! మహాత్ముడు, దేశనాయకుడు

దేశాభ్యుదయమునకై సర్వసంగపరిత్యాగి యై ఆత్మసమర్పణము నూడ గావించి ప్రజల కెంతయో మహోపకార మొనర్చి తలముగ కృష్ణజన్మస్థానమున (పూజేయమునకై తపం జూడకున్నాడు. దేశము చచ్చుచు కేరికావితల వానాభావము బంధురాంధకారమున మునిగి ముందుదారి గానక కరిగింపించు న్నది. నీ వాడువారి స్థానము నాగమించి ప్రజలంబందల్కొన్నా! ప్రాయముల యాపుమాకి, వివ్యము గూర్చి, క ల గెనుమహాసభకేరి వర్తికలు దేశదేశాంతరముల వ్రాకి సర్వస్వకార్యాధి కి తోడ్పడఁజట్టు నడిపింకు తొక్కించుచు మా యా స్వాగతపూర్వ సన్మానపత్రమును కమర్చించుచున్నాము.

చెన్ననగర ఆంధ్రకాల గెనుసంఘ సభ్యులు

అమామదాబాదుసమ్మె

కనివాండ్రవారిలో నున్న వారిలో నింకను కనిలోని! రానివారిని బలవంత పెట్టుటకు వారియంద్రలోని కోకాయాలక నీరుపోవడ భారత ఖండు యంత్రకాలవారు విగించివేసి: గాని వా రింకను కనిలో చేరలేదు. (ఆ. ప్రెస్సు)

సబ్బులు చేయుట

ఈ నెల ఆఖరులోగా మా "నీరాశ్రయ" గ్రంథము నకు అర్ధ రిమ్ముకానికి, 30 నిమిషములలో స్వచ్ఛమైన మంచి సబ్బుచేయు రహస్యము యుచితముగా దెలుపబడును. "నీరాశ్రయ" లో సమ స్థనీరాలు చేయుమార్గములు గలవు. నెల 12-0 మాత్రమే ఈలాభమును పొ గొట్టుకొనవచ్చును.

748 శ్రీ నైవేద్యముద్రాక్షరశాల పెంటపాడు, కృష్ణాజిల్లా

మేనేజరు తనెణమే కావలెను

మిక్కిలి సామర్థ్యము గలిగినట్టియూ, వ్యాపారమునందు అనభవము గలిగినట్టియూ, వ్యావహాస్యము తెలిసినట్టియూ ఒక గ్రామ్యుడేమీ మేనేజరునకి కావలెను. కావలిన సేతము ఇదివరకున్న అనభవము, కమన్సు మొదలగువానిని తెల్పి పును యోగ్యతాపత్రికలతో సహా దరఖాస్తులను పంపుక న కలెను.

Mothay Gangaraju
Joint Secretary & Treasurer
The Krishna Jute & Cotton Mills & Co Ltd
P O Ellore Kistna Dt

వివాహములు, జరుగునప్పుడు (1)
మములను జి ప్రియం దుంచుకొనుడు.
చొక్కపువెండిచే తయారుచేయబడిన రైలుకూజాలు 1, 2, 3 లోటాలుగలవి, పలురకముల చెంబులు, ముక్కులోటాలు, పలువిధ నగలు మున్నగునవి వారివారికి కావలిన ఎత్తుతో సిద్ధముగా నున్నవి. చొక్కపువెండికి, సవరముబంగారుకు పూచీ యివ్వబడును.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టికంపెనీ
1842 నగలవ ర్రకులు, 25, చైనాబజారుగోడ్డు మద్రాసు.

17 జూన్ 1923 తేదీని లాటరీతప్పక కల్పబడును
అప్పటికి ఖర్చుపడక నిల్వయున్న టికెట్లు వదలివేయబడును
త్వరపడుడు!! కొద్దిటికెట్లుమాత్ర మేపున్నవి మించిపోవును!!
గొప్పమేడ లాటరీ. రు 5 ల టికెట్లు గవర్నమెంటు అనుమతిబొందినది.
కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులోని నాతాలూకు మ్యూనిసిపల్ సెం 148 దుగల రెండంతస్తులమేడ అద్దాల వీరువాంకిట్టింగు సహా 17 తేదీని గొప్ప ఉద్యోగములు, పెద్దచునువ్యులయెదుట ఏలూరుపురమందిరము (ట్రపువోలు)లో లాటరీకలుకుబడును. లాటరీ మొత్తముటి కెట్లు 3800 టికెట్లు 1 కి రు 5 లు మొత్తము సాము రు 16,500 లాటరీకి స్థితనఖాలు రక్తరాంశలేపు లాటరీలో గలపొందినవారికి వెంటనే తెలియజగ్గుబడును. సమ్యులు వారిస్వంతఖర్చులతో క్రమమయిన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరీ చేయించుకోవలెను. మ.రా.అప్పటిటి కెట్లు నిల్వయుండేయెడల అందులకుగాను కచ్చే మని యార్డరులు యీ నెల 16 తేదీవరకు మాత్రమేపుచ్చుకోవచ్చును.
కావలినవారు పేద,విలాసము క్షుప్తముగవ్రాసి టికెట్టు 1-కి 5 రులు. కావేర మనియార్డరుచేసినయెడల వెం ట నీ టికెట్టు పంపబడును, 10 టికెట్లు ఒకేసారికొనువారికి ఒకటికెట్టు కమితునుగా క్షయివ్వబడును. పోస్తు ఖర్చులు కంపనీచే జవాబు యివ్వబడెదు. టికెట్టును రిజిస్టరుగాతంపుటకై 0-4-0 లు/అడ్డముగా పంపబడును.
ఏ లూరు
మాటూరి నర్వేశం, మేడమాక్కు దారుడు.
1-6-1923

రుద్ధిరోద్ధారి సంగ్రం అధిక జ్యేష్ఠమాస బ|| ౪, శనివారము

ఆత్మననము

మక్కపాటి వేంకటరత్నము గారు
 తనరకు పే ని తేల తడ
 కాకే? మొగంబును విన్న నయ్యో? అ!
 చనముల నశ్రుధారములు
 జాత్యంశేల? వచింపు? కాథికా
 మణి యెటు వోయే? విషమణి
 మంజులసౌఖ్యము మాని భోగకా,
 ననముల రాం బ శేమి? భగ
 నాయకు డెయ్యోడ? క్యామశుంకరా!
 బృందారబృందారంబుల మహా
 ప్రేమాలసక్తిపితా,
 బృందంబుల్ పరశుధానగన మ
 స్థేఘానిదొయ్యె ని
 స్నేహం గానక గుండ్ల కుడి కుడ క
 స్థే నిచ్చియున్నావ లా
 సంభాషణమహా! ర కృతుకుం జరి
 తంబాసి స్వాంతంబుననో
 ససిగఁ జరుమావిసంజయ లెనగుచోట
 జవులు దెలుపుదుఁ బడికంచమునయలంబు
 బ్రహ్మచారి యగురాధికారమణితోడ
 శరీరపక్వాన్న మారగించెనపు రమ్ము
 పంకువెన్నెలఁ బచ్చికబయలులందు
 నుమననోహరహంజయంబులయందు
 బ్రకృతి నవనభావనంపద వహించ
 తెలిగి శేఖరువు మాత వేంకటయోయి
 కోయిల! పాడు ముద్రాణగీతములతో
 గ్రహప్రవాళరాగంబుల జేర్చి
 భృంగమా; నుడువు ముప్పొంగుభావములతో
 నవ్యకాసుమమరందంబుల జరికి
 లళలా! కరియుఁ దాతరపువృష్టితో
 దీపించు మంజుమయైములు వోసి
 చలితెమ్మెరా! పివు మలరుపుపాస్తో
 వలపించగందంబు నలవరించి
 లలితపల్లవతోరణంబులను గట్టి
 స్వాగతం బింకగా సిద్ధపడుము జైత్ర!
 అల్లతే! మాను! బృందావిహారమునకు
 నవ్యున్నాడు కాలగోపాలమాళి.

ని రి త్త బ

[పెమ్మరాజు రాజగోపాలము గారు]

సహజసౌందర్యమున నొప్పు + సౌమ్యవదన
 మండలము హాసచంద్రిక + మాయ వాంఛ
 గాతీతామదుమెమునై + క్రమ్ముకొనెడి
 చిరురజాల మయిన సరి + జేయకుండ
 కేలఁ గీరించి నుకపోల + మేల నీవు
 నిట్టిసాయంతనంబున + నట్లు లాంటి
 కొలనికెలంపన నేమియుఁ + బలుకుటలకు
 కూరుచుంటివి చెప్పుమో + కొనులాంగి
 * * * * *
 కుసుమవాసన నీకేమి + విసముఁ బోసె
 వలయవాయువు నీ కెట్టి + మటు గొలిపె
 సాంధ్యరాగము నీ కేమిసాద మిచ్చె
 విష్ణుగానము నీ కేల + వెగటుబోచె
 ప్రకృతిసౌఖ్యము నీకేల + పనికిరావు

శృంగారము - వర్ణనావేశము

[పాఠశాల రామ కావ్య గారు.]

అది శక్తి ప్రేమ కామము ప్రోథము మున్నగు ననేక
 ములతోఁ గాన్పించును. భక్త్యావేశముతో నొక్కొకతటిని ప్రహే
 కాదులు ప్రావల్యమున తేలియెడలనున్నది. ప్రేమావేశము
 లోఁ జరిగెదలఁడు కిట్లొకటకుఁ దమ శరీరసౌఖ్య మాటాచి
 పక వర్ణించుట కాన్పించుచున్నది. కామావేశములో కామకు
 తాతలెంబంగన ద్వైతత్యమునుబడిచి వర్ణించుటయును గలదు.
 అది యిట్లుండఁ గొందఱు కవులు వర్ణనావేశముతోఁబడి మితి
 మీఱి వర్ణించుట కానంబడుచున్నది. యాదుడ. సారంగధరచరిత్ర
 వను తనవ్రజభంధమందు బ్రేమకార వేంకటపతికిని శృంగారవర్ణ
 నావేశమున వ్రాసితిమి మరలక తల్లికొడుకు లను పాత్రములు
 గాఁజేసి ప్రపంచముల కాతిశయము లేకుండుటయే యీట మన్న
 ట్లు, మితిమీరి వర్ణించినాడు. ఇతనిని "అమృతపుష్పార వేంక
 టపతి కవి" యనవచ్చు నని కొంతటి యభిప్రాయము. కాని
 యాతనిని "కంఠకూరి వేంకటకవి" అనఁజగియుండును. కంద
 శాత, తిన్న నాచి నాఁజుకు మరల నెత్తించి యెంతవలెతనైన
 జుట్టించెను. అట్లే యాతనికిఁగూడ నాఁజుకు దురదయైత్ర,
 శిత్రాంగి యెడతెంబంగక యాచిత్య మారయక "నేను నీ కుమా
 రుడను (పుత్రుడ నను) నభిప్రాయముతో సారంగధరడు పలు
 కుచుండ "నాకు నీవు మారుడవే" యని కామవేశమున నాతని
 నిఁ దనకు మన్ననకడను నభిప్రాయమున సుమర్శించుచున్నట్లు
 కవి తల్లికొడుకులను విడచిని శృంగారవర్ణనావేశములో నొడ
 తెంబంగనట్లే, క న మ ను వర్ణించు దలంపున రసాభాసమునే
 తొక్కుచుగా వర్ణించినాడు. తనవర్ణనకు మఱియొవ్వరు లేకపో
 యితా? శిత్రాంగి యంతకు ముందెప్పుడును సారంగధరుఁ జూచి
 కాని వినికాని యున్నట్లు చెప్పకయే యాతడు తన పావురము
 కొఱకు శిత్రాంగి పేరుతో వచ్చినట్లు వివరంగానే తనామె కాతని
 యెడ వర్ణనావ్రీతి చునన్పొంగును" మొదటి యవధి బంధుంబుక
 సంకల్పము ప్రభాసము ప్రాత్యగము నుదయించు నెన్నియో
 వికాసముల నామె చేసి తనయాతుకకను గనఁబఱచినట్లే యీ
 తడును తన యాతుకకనే కనఁబఱచుచు వర్ణించియున్నాఁడు.
 ఇట్లే శక్త్యావేశమున గూడ మితిమీరి వర్ణించుట కలదు.
 ఒకకవి తిక్కనసోమయాజిగారిని "కవిబ్రహ్మ" అని చెప్పఁగా
 భిన్నుటి ప్రపన్నులు కాని కాతడు "కవిబ్రహ్మ" యనఁగా
 సృష్టికర్తయని యర్థముఁ జెప్పవలెగా "కవుల కాతడు సృష్టి
 కర్తయో? యనిప్రశ్న ముదయించెను. అప్పుడు వాడు చెప్పిన
 దేవనఁగా "కవి" పదమునకు "కవిత ల"ని లక్షణు చెప్పకొనక

సరసిలోపల ముకుళించు + సరసిజములు
 మాత్రమే వృష్టిఁ బడి నీడ + మనసు కెక్కి
 కారణము చెప్ప మేలనో + కాంత నీవు

* * * * *
 ఏమి యోచించుచుంటి నీ + తనరికొఱకు
 వేచియున్నావు ఇటువచ్చి + నెదరిపోవు
 కాలతెల్లారు నిమగ్నాచి + కడుటమెడని
 వారిలోవాడు నవ్వుచు + నూరైపు
 పోవుచున్నాను నీ వేల + పోవు; సంజ
 చీకటివడియె నీ కెట్టి + తిక్కలగునో
 నెదరిపోవును నిన్నొటు + వీడియపుడ
 కాలత తిటుకుంటి యనుమానకారణమగు

* * * * *
 చీరు చిటుకన్న జూతువు + చెట్లనీడ
 నీక్షణము జేసి యిటు ప్రమిఁదయింతువు కర
 కంకణంబుల కవళికే + కలగి యెలికి
 పడుదు జలముకైవచ్చినయెడల బింబ
 పోత లేదేమి చెప్పమా + తిన్ని దాన!
 యేరీ దటస్సు గృహరాజు + మీవు నచట
 నుండియే వచ్చితివయేమి + యుల్లనందు
 నెట్టితలఁపుల నునిగితో + యెవక తెలుక?

లయనట. కానివైగూడ నాతడు కవితలకు సృష్టికర్తయో?
 యని ప్రశ్న ముదయించగ "సాంధ్యకవిత" కని యింకొక లక్ష
 ణఁ జెప్పకొనవలయునట్లు. కానివై గూడ సాంధ్యకవితలో నీతని
 కి పూజ్యము నన్నయభట్టుకుంక నీతడే సృష్టికర్త యెట్లని ప్రశ్న
 ము కాగా "సాంధ్యకవిత" యనఁగా సాంధ్యభక్తిప్రచారకవిత
 యని యింకొకలక్షణ మట. అది యెట్లన్న నన్నయకవితలో
 సంస్కృతపదము లభివములు. సోమయాజి కవితలో సాంధ్యపద
 ము లభివములట. భారతములో సోమయాజి గ్రంథములో నాట
 వ భాగము గూడ నన్నయ గ్రంథము. కావున నన్నయ సాంధ్య
 పదములకంటె సోమయాజిని యాహువంతులకంటె నెక్కువ
 గా నున్నచో వాడు చెప్పినట్లు కావచ్చు నేమో కాని వాని
 నెవ్వరును లెక్కించి చెప్పినట్లు గానరాదు. అది యెట్లున్నను
 నిచ్చటఁ బంకజటి వారికే కలిగిన భగ్యసంకేతము. ఇంకొక
 కవుడు అల్లసాని పెద్దనను "అంధకవిదాపితావహూఁడని చె
 న్నెను. పిమ్మట ప్రపన్నులు దానిని జూచి యాంధ్రకవితకు
 పెద్దన పితావహూఁడని చెప్పదురు. ఇచ్చట పితావహూఁడనునా
 నికి "బ్రహ్మ సృష్టికర్త యనియా తేక లెంద్రితెంద్రీ? యని
 తూ? యరెము. మొదట పతుమున నిద్రలు శాద్విక. రెండవ
 పతుమున సోమయాజికంటె పెద్దనే. యాద్యుడని చెప్పవలసివచ్చు
 నని, వారికే యింకొక భగ్యసంకేత ముదయింప వివాదముఁ
 జేయుదురు. ఆవేశములో నెవ్వ యెట్లు చెప్పినను జెప్పదురు.
 చూడుడు. ఇప్పుడు మనమందఱు మెట్టియున్న || మ|| గాంధీగారి
 నొక కేవలగాఁ జెప్పి యాయనపటమును పూజించువారు
 నాయనకు మొక్కులు మడుపుట చెల్లించువారును మఱియు
 నాయన నొక జేవతఁగా జేసి యాయనపటముగా నొక వంధి
 మును కల్పించి వాని కాలినీడలులు ఋషులు నేడియో యెక
 ఛందస్సును కల్పించి మంత్రానుష్ఠానముఁ జెప్పవారును నింక
 నూలు వడుకు రాట్టుమును కేవలగా జేసి దాని కొకరతమును
 వాని కొక కథను దాని కొక యితిహాసమును వాని కొక పురా
 ణమును కల్పించిన మేధావంతు లగు కవులును కలరు. ఇట్టి మేధా
 వంతులెవ్వరి నెట్లు చెప్పలేదు? తేవి నెట్లు చేయలేదు? వా
 రట్లు చెప్పట రిప్పదమా? కాదు, వారికి వారియెడఁ గల భక్త్యా
 ద్యావేశముచేతనే యట్లు చెప్పదురు. అది వారి నైపుణ్యము
 భక్తికైరవయమును చెలుపుటకు మాత్రమే చాలుగాని విషయ
 నిరూపణముఁ జేసికొనుటకుఁ జాలదని వివక్షలు లగు గ్రా
 నానులు గ్రహించురని తలంచెదను. ఇట్లే యిప్పుడు లోకమందుఁ
 గల వ్యవహారమునుబట్టి యొక విషయమును నిరూపించ యత్నిం
 తురు. కాని వ్యవహారము లన్నియు యథార్థములే కావు. శ్రీమ
 మూలకములు గొన్ని సామ్యత్యమూలకములు గొన్ని. ఆరోప
 మూలకములు గొన్ని. తత్కార్యకాణిత్యమూలకములు గొన్ని
 వృత్తిమూలకములు గొన్ని. వానిని యథార్థముగా నమ్మినచో
 కానిమూలమున, ననేకానర్థములు వాటిల్లుదు. ఇట్టివ్యవహారములు
 లోకమంతటే కాక కావ్యములందును గలవు. కాని వానిని కావ్య
 సమయజ్ఞులు యథాశ్రుతిముగా గ్రహింపరు.

నాంస్యత సేవ

మహామహాపాద్యాయు జేవం వేంకటాచార్యుల
 వారి ప్రతాపశ్రీయును కావలెలము మొదలగు నాటకముల
 ను ఆంధ్రదేశమునను నిజం రాష్ట్రమునకు మరలొన్ని ప్రదేశ
 మలందు ప్రదర్శింపుచున్నాడు గాని అట్టివాని ప్రదర్శన ప్రంభ
 మెరిపిలై కవి దానింపన తాను కిట్లెడయును గ్రంథాంతరగాకే
 నిభయము నాయుపజేసిండుట తాత మిగుల విచారముగా
 నున్నది.
 సోమయాజి వృద్ధాప్యమునున్న కాలమువారికి మన
 మనేక దిభముల తోడ్పడినవియున్నవి. వారు వ్రాసిన గొన్ని
 గ్రంథములకు నెవ్వరియైనను ముద్రకారుల చేయకయే
 గాఁ జాటుకవిలాపించుట వాఁజూరము లాడినప్పుడు నాటక
 మునకు అధునతము యిట్లై నను పంపుగొని వారికి ఆంధ్ర
 దేశము పడెనున్న ఋణమును కొరికి కొంతయైన దీర్చుట
 శ్రేయోజనకము. యాట్లును యునకదియెను రూపాయలే
 అనంతకాలము చేయి ఇర్పగలిగినయెడల వాఁకధముల వెంట
 కంటనే జేయవలె దెలియును మహావికార మున్నవలవు.
 (ఒక విశేషం)

—వసంతకుడు.

SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA

(REGISTERED)

The Safe and Sure Cure for all Acute
and Chronic Diseases

One Phial of 6 Pills For a
complete Cure Price, Rs. 10.

Awarded First Class Certificates and Gold
Medals by several Ayurvedic
Conferences and Exhibitions
1919, 1920, 1921
1922 & 1923.

12,500
Cured
and
Satisfied
Patients
is
OUR RECORD
For
the Year
1922.

*This Staggering Record looking so tremendous,
but which is nevertheless, a fact spelling the
possibility to you of being freed from all
disease and despair.*

**The Madras
Ayurvedic
Pharmacy, Ltd.,**

A REAL BOON TO SUFFERING HUMANITY

Years of laborious research into the realms of Ancient Ayurvedic Literature have given us this Unexcelled Medicine. It is prepared strictly in accordance with Ayurvedic Sastraic formulæ to suit modern principles of Western Medical Science, from such valuable ingredients as Siddha Makaradhwaja, Mukta, Louha Gold, Praval and rare indigenous herbs and drugs.

IT CURES

Acidity	Diarrhoea	Hysteria	Neuralgia
Amenorrhoea	Dysmenorrhoea	Impotency	Paralysis
Anæmia	Dyspepsia	Leprosy	Rheumatism
Asthma	Eczema	Leucorrhoea	Spermatorrhoea
Bronchitis	Epilepsy	Melancholia	Syphilis
Consumption	Gleet	Menorrhoea	Venerals
Diabetes	Gonorrhoea	Neurasthenia	etc.

Unsolicited testimonials are pouring in from different parts from Gentlemen of various professions about the efficacy of this Patent Medicine. Besides, almost all the Leading Periodicals, throughout India, Burma and Ceylon have congratulated us about the usefulness of our Unsurpassed Production and have recommended the same to the Public.

Rao Bahadur R. VIRARAGHAVA AIYANGAR

Chief Justice, High Court of Travancore, Says:—

"I have been desiring for some time to pay a visit to The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., conducted by Dr. N. V. Sri Ramacharlu, Ph. D. Sc., whose Medicine "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" pills have been highly praised for their Efficacy and have obtained vast circulation in the country. I visited the Pharmacy to-day and have great pleasure in saying that what I observed amply justifies the high praise bestowed upon them and the vast circulation they have obtained. The promptitude with which orders are attended to and advice given to the patients who came to the doctor is specially noteworthy. I wish Dr. N. V. Sri Ramacharlu, all success.

MADRAS,

14th May, 1923. } (Sd) R. Viraraghava Aiyangar.

The first and foremost National Leader of India,
The President of the India National Congress, Nagapur, 1920,

AND

Ex-Member of the Imperial Legislative Council

Mr. C. VIJARAGHAVACHARIAR OE SALEM, Says:—

"I Was intending for over a year to visit The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., and have had the pleasure of doing so to-day. Everything is neat and inviting. But what struck me most is the testimony of the high value of the Medicines, especially "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" from persons who used them, and that in language and spirit perfectly genuine. I congratulate the Managing Director and Senior Physician, Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramacharlu, Ph. D. S."

MADRAS,

18th April 1923. } (Sd) C. Vijaraghavachariar

Hours of Consultation

Residence (Sri Ram,

Lloyd's Road, Rayapettah), — 7 to 9 A.M.

With the Senior Physician Office and Dispensary — 10 A.M. to 7 P.M.

44, Govindappa Naick Street,

George Town, MADRAS

Telephone : 1034

Post Box No. 151.

Telegrams "KALPAM"

మరణానంతర జీవితము. 2.

భూత ప్రపంచముతో సంభాషణము

భూపేంద్రనాథ బాసుగారి అనుభవమా.

ఈ క్రిందిలేఖను భూపేంద్రనాథ బాసుగారు, బాలుగోల లెట్ లాల్ భూమి గారికి వ్రాసినది:—

భూత ప్రపంచము

ప్రియమగు గోలెట్,

క్రిందటి నవంబరు 29 వ తేదీని హిందూపూర్వ మాన నిత్యత్యక్తల సంఘాలయమున గల్గిన భూతదర్శనమున నాకు మారునియా త్యక్తయొంత తేనియున్న నురా లేదని మీకు తెలియును. దీనివలన కిం తేదీని మరల నింకొక సారి వెళ్లితిని. అది తిరుగు 11-30 గంటలకు, సరాసరి మిసెన్ కూతురు గదిలోని రెండో అంతస్తుమీదకి తీసుకపోవడితిని. అక్కడకి వెళ్ళినదికడ తలుపుకట్టియున్నది గదియంతయు చీకటితోన జేయబడినది. అదిలో మేమిద్దరమే యుంటిమి. మిసెన్ కూతురు నాకు దీక్షిపర్కను వేస్తోంది. ఆమె యెవరువెయ్యి నాకు దీక్షిలో నుండెను. గాయకయంతయునా కెడను వైపున నుండెను. ఎదుట బాకాయుండెను. గాయకయంతయు మరల దిప్పి వదిలివెట్టితిని.

మృత సోదరనితో భాషణము

కొంతసేపైన పిదప మిసెన్ కూతురు మామూలుగాకను బదునాదా అను భారతకాలిక కంఠము వివరించెను. “మీసోదరుడు మరలనిచుకు వచ్చినాడు” అని ఆమె వినినది “మంచిది సోదరా, క్రిందటిసారి నీవేరు తెప్పకపోతివి. ఇప్పుడు చెప్పి వచ్చితివా!” అని నేనడిగితిని. “చెప్పగలదును, నాపేరు ఉపేంద్రుడు” అని బాకాయుండెను. వేరు సరిగా అడియే అని మీకు తెలియను.

తెలిదండ్రుల ఆత్మలు

అంతట “మిత్రుడి ఇక్కడనుండి మీతో మాట్లాడగోతున్నాడు, అని నాదాచెప్పెను. అయినను యెక్కడనున్నాడని

యడిగితిని. “మూడవలోకము లోనుభయము నున్నాడు” అని అయిన చెప్పెను. అయిన పేరెమో చెప్పుకుంటిని కాని చెప్పలే పోయెను. మా అమ్మ అయినదగ్గర నున్నదనియు నుభయమునుండియు అయిన చెప్పెను. నేను కూర్చున్నప్పుడు, నాచిన్ని తనములో ఆ కథలు వినిపోయి, యేమో తమకు భావము లేని, తండ్రిమాట యనుకొననేలేదు.

తండ్రి, మృతకుమారుడు సంభాషణ

అంతట నాకుమారుని ఆత్మతో సంభాషి పగలవాయని నాకాను అడిగితిని. (ఇంతవఱకు నాకుమారునితో మాట్లాడి యుండలేదు).

నే నడిగిన ప్రక్కలో నా కుమారుడు చనిపోయె నను భావము గలదు. నే నడిగిన ప్రక్కకు నాదా తెలుపే ప్రత్యక్షతర మిచ్చెను.

“నీకుమాతకు యెంత సన్నగా బొటానుగా నిల్చింది యిన్నాడు. మాట్లాడ కోరుకున్నాడు.”

అంతట నాకుమారుని ఆత్మ నిట్టిడిగితిని. “నీవు నాకుమారుని ఆత్మని తెలియజేయు!” అ బాకాయుండెను “కంఠము “నామనా, నామనామ నామనామ, నామనామ” అని వివరించెను. నా కుమారుడు వ్యూహగమచేత చనిపోయెనని మీకు భావము నుండెదయ్యెను. వ్యూహము అనుమాట మాదుసార్లన్న వివర మిసెన్ కూతురు, నా కుమారుడు వ్యూహగమచేత చనిపోయెనని యడిగెను. నేనా ప్రక్కకు ప్రత్యక్షతర మిచ్చెను నూచింపకుంటిని.

కొన్ని గుర్తులు

‘ఇంక నేమైన గుర్తుదెలుకగలవా’ అని నే నా ఆత్మ కడిగితిని అంతట ‘17 వ తేదీ’ ‘17 వ తేదీ అని రెండుసార్లు చెప్పెను. అనన రోజులలోనైన 17 వ తేదీని చనిపోయినా యని మిసెన్ కూతురు మరల నన్నడిగెను. నా కాలేనీ సరిగా భావములేదని చెప్పితిని. కలనగా అది 16 వ తేదీయని కొంట్లాడెను. అలోజుడు తేదీయని చెప్పగలవా, అని నే నడిగితిని. అను కనివారము, అని అవాక్కు వతికెను. ఇది సరిగా నుండెను. అంతట నీ పేరు తెప్ప గల వా అని నీ నేనడిగితిని. ‘అదివచ్చును. తగినంత బలములేదు. అయినను పేరు

లో కొన్ని అక్షరములు చెప్పెదను’ అని అవాక్కు వతికెను. అంతట నావాక్క ‘దే’ అని చె.దునాడు వత్తిెను. నాకథను. నాకుమారుని పేరు గిరింద్రనాథ్.

ఇంకొక గ.క్రైమైన్ జెప్పగలవామని నేనా ఆత్మ కడిగితిని. “నీవే మనయు టిలో గదిలో గ.క్రైమైన్ బయలున్నాడి.” అని అయిన చెప్పెను. నేను ఆ బొటమును చూచి నుండలేదు. పల్లె రానివిషయమై మరల జెప్పెను.

ఆత్మ తండ్రిని సాంత్యపరచుట

నీవు నుభయము నున్నావా యని నులియొక ప్రక్క యిదు గగా చాలనుభయము నున్నాను అని అవాక్క వత్తిెను ‘మమ్మ విడిచి వెళ్ళుటకు నీకుదుఃఖముగ నుండె’ అని నేనడిగితిని. నాయ నా నేనెప్పుడును తిరువుగ మీతోనే యుండును; నాదగ్గ నాయదగ్గ మేనత్తలున్నార అని వాక్క వత్తిెను. ఆ చేర్చు తెప్ప గలవా, యని నేనడిగితిని. ‘నేనా’ అని అవాక్క వత్తిెను నా సోదరీమణుని విద్యన చనిపోయెనని మీకు తెలియదు గాబోలున. నామామోసోసరి నేనాడిదీ నా కుమారునికి నెలముందు చనిపోయెను. నేనా అనుమాట స్పష్టముగ చె.గా తి.లో వివరించెను. ఆమె నాకుమారునిమొదట బహుళపేరుతో నుండెడిది. ఆమె చనిపోవుటకు నుండు చాలలోజులు నూయుటిలో నుండెను అవాక్కయిట్టిరి పలికెను. నాయనా ముఖంతుము! మరణమునకుని లేదు. నేను మీలోక నుండేదనుకు తెలుపగోరెను. (నాయనాకు ప్రయత్నింపుము, ఇంకను కట్టిరి పలికెను. ఈతారి వచ్చునప్పుడు కొన్ని పూలు తెచ్చు. నానికలన నాకు బలము గలుగును.”

అంతట కక్రైమైన్ అని నానా చెప్పెను. ఈభూత సంభాషణ మొకగంట జరిగెను.

నా కుమారుడు చచ్చిపోయిన తేదీ తిరువగ నుండెను. నాను 16 వ తేదీ యని నాకు భావకము. తెలికికచ్చి దైవీ చూచుకొంటిని. అంతట నాను 17 వ తేదీ శనివారము నాకుమారుడు చనిపోయియుండునెను. నేనాలోజుడు దైవీలో (వానికొనలేదుగాని, అలోజు విందుజేయలేదుగాని) వాని కొంటిని. అలోజు నా కుమారుడు చనిపోవుటచే వింతు అని గోయెను. నాను 17 వ తేదీ శనివారముగాని 16 వ తేదీ కాదు.

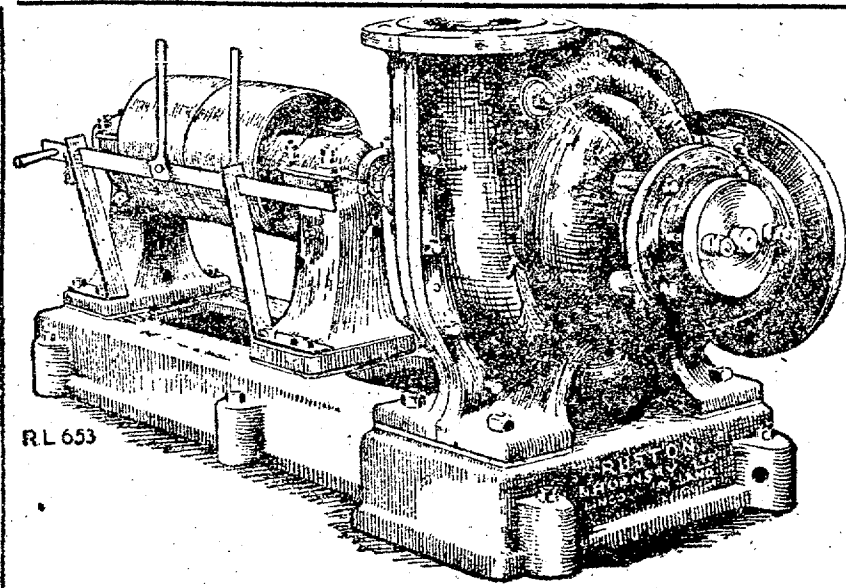
రస్ట్ — హార్ ను బై

నెంటి ఫ్రాగల్ పంపులు

388

మాధరలతో ఎవ్వరును పోటీ చేయలేరు

1½" అం. నుండి
10" అంగుళము
వరకు
పరిమాణము గలదు

మద్రాసులోనున్న
స్టాకులోనుండి
తక్షణమే
యివ్వబడును

ఈ పంపులు 80 అడుగుల ఎత్తునకు తేటనీళ్లను, ముఱికి నీళ్లను ముఱికి కాలువలలోని నీళ్లను పైకితీయును.

మద్రాసు రాజధానికి పోస్ట్ ఏజెంట్లు:—

TELEGRAMS
MASSEY
MADRAS.

MASSEY & Co., Ltd.,
ENGINEERS, POST BOX 554, MADRAS.

TELEPHONE
1085

రాత్రికి నాగదిలో నాయకులకు సేమ ప్రాయశఃపాత్ర యత్నించుటగాని చేతగాకపోయెను. ఆ ప్రాయశఃపాత్ర మన న్నను చేరుకొనకపోయెను.

నా నెలకొని ప్రాయశఃపాత్ర నా నెలకొని పనిచేయుచున్నది. దేవుడు కోరికపోయెను. అంతట నా ప్రాయశఃపాత్ర మన చేతికిరియెను.

మరియొక సందర్భము

నామధుని తుల్యములో కొలదికాలమే సంభాషించి యుండుటచే నాది యంతిసంభాషించి నుండలేదు. మరియొక సారి భూమిసందర్శనమునకు నానెలకొని పువ్వులతో చేరికొనిన వలె నుండెడిది. అంతటనే దీక్షించు 14వ తేదీ శనివారము నాయకులకు లోకంబున అందలకు నిర్ణయించుకొంటిని. భారతీయ రాజ్యమునుండి బలండుపాత్రులు నేత్రించు గా రైలు లో పోవుటలో నాటిగాంధీగారి స్నేహకర్త ది కలయెను. అచట పువ్వులు కొనుక్కొనకయ్యెను. దురదృష్టవశాత్తు నానెలకొని నువ్వులము కొట్టు కట్టివేయబడినది. పువ్వులందు చుకాక మనకు కొంతదూరము నడిచిపోవలసివచ్చెను. అచట సార్వభౌమ, క్రిస్టియన్ ఫ్రెంచ్ లు కొంటిని. సార్వభౌమ పువ్వులు చుట్టిగా కట్టబడినది. చాలించుపాత్రులలో దిగగానే నాయకులుగానే మి సెన్ కూతురుగతిలోకి వెళ్లితిని. ఆమె పువ్వులను క్రింద యెంచుచు నెను. నానిని మాకు కొంచెము మాత్రములో బాకాకాకల నుంచెతిని. అంతట తొలుపులు వేయబడి గది చీటిచేయబడినది. మాయాప్రకారము మేము కూర్చుంటిని.

చచ్చిపోయిన కూతురు వచ్చుట

మొదట నాదాకంతము వినిపించెను. నాయకుల ఒక తక్కువ యంతి కాన్సియరునున్నది ఆమె చెప్పెను. అది యెవరాయెనో కాన్సియరునున్నది. ఆమె నీ కూతురు. ఆమె లోనూడె నో చిన్నపిల్లగా నున్నాను. ఆమె నాదా చెప్పెను. నా కూతురు 14 యేండ్లది. కలెక్టరులో మొదట నెం బావ్యాధి క్రమంలోకాలంలో చనిపోయెనని మీకు తెలియకక కొనెదను. ఆమెకు యిద్దరి పిల్లలుండెడి. అందులో చిన్నవాడు ఆమె చనిపోయిన కొద్ది కాలమునకే చనిపోయెను. ఆ ఆస్తి పేరు కెప్పుడదామని నాదాచెప్పెను. ఆమె చెప్పటకు తిరిగింకలము లేదని నాదా చెప్పెను. నేనులో చిరతరము 'ల' యనియెను.

అంతటనులే పేరియునాది నామె చెప్పెను. నాయకులకు నేను సుఖి. ఆ ఆస్తియొక్కద నన్నదియు, యెట్లున్నదియు నేనడి గితిని. నాల్గవతరములో నువ్వుల నన్ను క్షామ చెప్పెను. ఏమైననర్థం తెప్పలవాడని నేనడిగితిని "22" అని కాలసార్వ చెప్పెను. దాని కర్త మే మో ఆ పువ్వు నాకు వేలి యి లేదు. అది ఆమెకున్నాకాచెప్పెను. ఆమె చనిపోవునపుటికిన్ని సంవత్సరములో నాకు జ్ఞాపకములేదు. 'ఇంటివద్దనున్న నాల్గవ తరపు నాకేమియు తెలియదు' అని నాదా ఆనాటికొనెల్లెను. నేను భూతసందర్శనమునకు వెళ్లికపుడు నాయకులు మాటయే అనకొనటం లేదు.

మరల, ముమారుని ఆత్మ వచ్చుట

క్రిందటిసారియు, యీసారియునూడ నేను నా ముమారుని ఆత్మకయి పరిశీలించుచున్నట్లుల మీకు జ్ఞాపక ముండ వచ్చును. నాయకుని ఆత్మ అక్కడ నున్నదేమోమని నాదా నడిగితిని. ఆత్మకు అచట నున్నగా పోతునా, చక్కగా నొక యోగమున్నాను.

ఆయనలో నల్ల కామన, ఆయనమృతుకుగలకు. అది ఆమె చెప్పెను! అంతటనా ఆత్మ 'వృద్ధుడు' వృద్ధుడు, వృద్ధుల యము, అట్లుల వినిపించెను. నాయకునిలోనున్న యువకు లెవరు? ఎవ్వకు చనిపోయెనని నేనడిగితిని. నాయకునికి ముండు రెండు నెలలక్రింద చనిపోయిన నాయకుడు నాయకుని చుంటిని. 'మీకుమారుని తలనాత చనిపోయెను, అని నాదా చెప్పెను. కావున యిది నాయకునిగాన. నాయకుని ఆత్మ మరల యిట్లువచ్చెను. "కన్నా, మిమ్ములకాదనాద విచారముచున్నది కాని నే నెప్పుడును మీతోనే యుండును."

వేళ్లు, పూలు తాకుట

ఆ ఆస్తి ఒక రూపముగ నాయకునివడి స్వర్గమునామని నేనడిగితిని. అంతట నాయకునివై క్రేస్తునిమింటు నాయకునిచే నాత్రుకనున్న మిసెన్ కూతురే తన కుడిచేతి వేళ్లతో నాయకుని రైతె నిమిరియించుచున్నది. ఆమెయెడనుచెయ్యి నాకేడిచెయ్యి లో నుండుటచే కడిగిం ప్లేయియును కనబడలేదు. గాయకుం క్రమమైనను నాయకునిచెయ్యిమీద నూడ నేమియో వేళ్లు తాకినట్లుల దెలిపెను. ఈవలె మిసెన్ కూతురుచేయబడెను. తరు

వారి క్రేస్తున, దా కా యు నా క రి రి యు లో నడిచిపోయి తాకినట్లుండెను. తాను ఒక ఆకామను దాల్చలేనియు, చల యునెవల కనలేనట్లును జూచెదనియు ఆ ఆత్మ చెప్పెను. అట్టి గడిచినప్పు నాయకునిగా లేచెనును స్వప్నముగ జూచితిని. ఇంత యాగా నాదాచేతకి పూనునూడ తాకినట్లుండెను. ఆచెయ్యి మిసెన్ కూతురుచేతిలో నుండుటచే ఆమెనూడ తనకు పూలు తాకినని చెప్పెను. ఏదో నోకపువ్వు నిచ్చెదవానిని యాడుగ, నాకేతిలోని నేనో ఆకు పచ్చియును కనగొంటిని. అంతయు నైమిరక నది నేనుచెప్పిన క్రిసాంధంపూవుల ఆకాయెను. నేను నాతేనెనును రాత్రికి జూచెను అని ఆత్మ చెప్పెను.

ఒకసారి భూతసందర్శనమొనెడినది. ఆ గాత్రము నేను మోజులలో ఆతేనెను కనులదేమో అని చూచితి ని. కాని కనులదేమో, అదిచలి కాలము గదిలోబంపటిలో నిచ్చి వెళ్లుచుండెను. ఆ వెళ్లుచుచేతనే తేనెను కనులదేమో కానో యును.

పరీక్ష

డికెంబరు 21వ తేదీన ల. డెనులో బయలుపడి బహువిధ రిక వేదీని కలెక్టరు కుంటిని. మొదట నాభ్యాసము మాత్రుకు నుకల చచ్చిపోవునపుటికిన్ని యేడ్లది యడిగితిని. 22 అని ఆమె చెప్పెను. ఇదిగతిగానుండెను. గడిచిన నొక మూల చె దుకాల్చు వల పటమునూడ నుండెను. దాని నిదివరకు చూచిట్లు జ్ఞాప కములేదు.

నేను గర్ ఆలికరులొడ్డిపోయి ఆయన నెట్టిటలోని కొన్ని తీత్రం ప్రత్యుత్తర కల పరిశీలితిని. ఎవరో కొందరు మంత్రి కత్తెలను దెల్పి వారి మూలముల నెవ్వరు కత్తిప్రేల్లుని చెప్పెను. కాని తగ్గరగా కరిగి రావలసియుంటుచేతి అట్లు చేయటకు ఏలు లేనాయెను. లండనులో నుండగా గల్లిన జనభరియిలిచెను. ఇంకను రెండుసార్లు జూచితినిగాని నానవిషయమై వ్రాసికొని లేదు. ఇ వి యు మా భుక్తి మై న వి యు. ఒక టి మిసెన్ జూనుతోను, మరియొకటి యింకోక అస్తియును క్రిందలోను బరిగెను.

1923
28-5-28 } బి. య. కా. బాను
(ఆచుక బానుపత్రిక)

డి ఫెండబుల్ అందు నైలో కలములు

ఈ దిగున తెలుపబడిన ఫాన్ టెన్ కలములు నైలో కలములు దక్షిణహిందూదేశమునందు

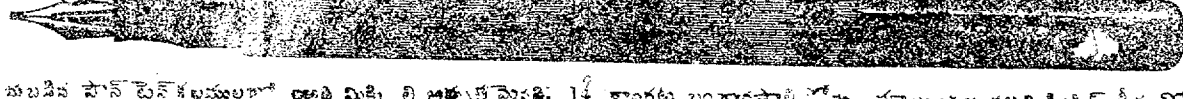
అనేక సంవత్సరములనుండి అనేక పేలజనులచే ప్రతిదినము వాడబడుచున్నవి.

"నెప్ట్యూన్" ఫాన్ టెన్ కలము

నెం 210. "నెప్ట్యూన్" కలము, మిక్కిలి మేలైనది; బాగుగా తయారుచేయబడినది. 14 క్యారట్ల బంగారు పోతతోను పూజుల ల. కల్ల వల్ల-వైట్ సింగిల్ ఫీజుతోను నెక్కుగా అతర్పుబడినది. 1 కి ధర రూ 6-8-0.

"దర్బారు" ఫాన్ టెన్ కలము

తయారుచేయబడిన ఫాన్ టెన్ కలములలో అది మిక్కిలి అత్యుత్తమమైనది. 14 క్యారట్ల బంగారుపాతతోను, పూజుల ల. కల్ల సింగిల్ ఫీజుతోను అతర్పుబడినది. ఫీజుల ఉపయోగించునపుడు తెలుపు కాగితముతో నవో పెన్ సెట్లో ఉంచబడియున్నది. 1 కి ధర రూ 3-8 0.

"అల్లెగూడ్రా" ఫాన్ టెన్ కలము

మిక్కిలి ఉత్కృష్టమైన సామానులతో తయారు చేయబడినది. మేలైన నన్ను మొదలు 14 క్యారట్ల బంగారుపాతతోను, వైట్, క్రింద పిరానమ్ములు, పాల్ ఫారాకేనుగా వ్రాసుకొట్టును అతర్పుబడినది. "అల్లెగూడ్రా" కలము మిక్కిలి మేలైనది, అనేక సంవత్సరములవరకు బాగుగా మున్నది. పెట్టి అందు కో నైలో కలములు (ఎటుపుది నలుపుది) 1 కి ధర 3-8 0.

ఈ కలములము లావైట్టి నైలో కలములు నలుపు, ఎటుపు కంకులలో నలుపు. పొడవు 4 1/2 అంగుళములు. పెట్టియైనది యిటువంటిది గలది. నలుపుది 1 కి ధర రూ 2-8-0. ఎటుపుది 1 కి ధర రూ 2-12-0.

32 పుటలు శేబుగడియారములు, ఫాన్ టెన్ కలములు గల-జాబితాకు నేడే వ్రాయును. ఇనాముగా పంపబడును.

ADDISON & Co., Ltd.
MOUNT ROAD, MADRAS

కాకినాడ తాలూకా బోర్డు

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాకినాడ, మే 21 :— నిన్ను కాకినాడ తాలూకా బోర్డు సభ గలది వెంట్రావుగా అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను ఆ సభయందు ఆలోచింపబడి తీర్మానంబుడెను. అందు లో కొన్ని తీర్మానంబు తెలియజేయుదెను.

క్రిందటి ఆక్టోబరు నెలలో తాలూకాలో సంఘము చేయుట మినహాయించి తనకుల తక్కిన అధికారము లన్నిటిని ఈ బోర్డు అధ్యక్షుడు ఉపాధ్యక్షునకేచ్చెను. ఇది అనుబంధ సందర్భాన ఉద్దేశ్యములై సభికారమునకరించి తనకుల లోక కారములకు జిల్లామెడికల్ ఆఫీసు కిచ్చెను. తనవారి విద్యా విషయము ఈ సభిం చి తనకుల కల యధికారముల నున్నా క్ల డి పూర్తి టి ఇ న మొక్కరును ఇచ్చెను. మిక్కిలి ఈ యధికారములలో కొన్నిటిని ఉపాధ్యక్షుడు ముఖ్యుని యధికారములను తెలియజేయుటంద బోర్డు అధ్యక్షుడు బంధువు సభ్యునికేచ్చెను. ఉపాధ్యక్షునకే కాక నిబంధన ప్రకారము బోర్డుకుడా ఈ లాగున అధికారముల నిమిచ్చుచున్నా అధ్యక్షుడు తెలియజేయుతెను. నిన్ను జరిగిన సభలో ఇది సమర్థింపబడుటకు ప్రవేశపెట్టబడినది. వైము గురు ఉద్దేశ్యములకు అధ్యక్షుడిచ్చిన అధికారములు యుక్తితిరి చేయుటలేదనియు ఉపాధ్యక్షునిని వైసికేసిన ముగ్గురు ఉద్దేశ్యములకు ఒకే అధికారములు కలిగి క్ల న మా క ను సభిం చుట ఏలు లేదనియు ఉపాధ్యక్షుడే అతినికీర్తించిన అధికారముల ప్రకారము ఈ బోర్డువారు ఆలోచింపవలసితిగా తీర్మానించెను.

గౌరవము

కలకత్తా గౌరవసంఘమువారు చిత్తము వచ్చినట్లు పశువుల కథ తర్కించుటకు బోర్డువారు రుజువు జూపించవలసి యున్నదని కొరికి. ఈవిషయమై బోర్డుయొక్క సరిహద్దులలో గొట్టెలమేకలు తిట్టచూలుగానున్న పశువుల పాలిచ్చేవకువులను సంపగూడదనియు దీనిని అనుబంధ పెట్టుటకు తగిన చట్ట

నిర్మాణము చేయించుటకు జిల్లాబోర్డువారిని కోరవలసినదనియు బోర్డువారు తీర్మానించిరి.

మద్యపాన నిషేధము

కాకిన తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు ఈరాజధానిలో పూర్తిగా మద్యపానమును నిషేధించవలసినదని చేసినతీర్మానమును ఆమోదించుటకు ఈబోర్డువారు పంపిరి. అతీర్మానమునకు సంపూర్ణమైన ఆమోదమును బోర్డువారు తెలియజరుచుచు గత రు మొటువారిని వెండు సంవత్సరముల క్రితమే కోరినరీతిగా గవర్న మెంటువారు వెంటనే సంపూర్ణ నిషేధమును ప్రవేశపెట్టు వలసినదని కోరుచు ఈ తాలూకా బోర్డువారు తీర్మానించిరి.

ప్రభుత్వమువారిని నొచ్చుకొనుట నిరాకరింపబడినది.

రావుసాహెబు మాడిచెడి వెంకటేశ్వరస్వామిగారికి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని పదవి వచ్చినందుకు ఈబోర్డువారు అభిమందనములు చేయుచు న్నారని తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడినది. బోర్డు పరిపాలనయూ ప్రవేశించు మార్పును ఈవిధముగా చేసినందుకు ప్రభుత్వమువారు చేసినవికే ఈబోర్డువారు సానుభూతిని తెలియజేయుటకై ఒక సందర్భ ఉపపాదించుడి బలపఱచబడినది.

తీర్మానపు పుస్తకమునందుకూడ వ్రాయబడిన కొంతవర్సయైన పిదప అధ్యక్షుడు సందర్భాన నిరాకరించెను.

మ్యునిసిపల్ నిలకసాక్షుడు

పురపాలకసంఘముల సామును ఒక సంవత్సరము గడువు అక్సరతయింపటి సంవత్సరములవరకు స్థానిక ప్రభుత్వముల ఇనపెక్కురు యొక్క ఆంగీకారముతో, నిలకచేసికొనవచ్చునని ప్రభుత్వములో అనుమతిచ్చివారు.

నోటీసు

మచిలీపట్నము, నాబిల్ కళాశాలలోని బి. ఏ. తరగతి జూనియరు విద్యార్థులకు 1923-వ సం॥రం జూలై నెల 3-వ తేదీనుండి (ఫిజియాలజి) 4-వ ప్రాంచిగా పాఠము చెప్పబడును. ఇదిపరలో 5-వ ప్రాంచి చెప్పబడుచుండెను. దరఖాస్తులు ప్రొసిపాలుగారి పేర పంపుకొనవలెను.

శిష్ట కరణ కేంద్ర సభా ప్రకటనము
కోట బొమ్మలి పురమున ఈ సభ 24 తేదీని శ్రీమాన్ సాహిత్యసరస్వతి వారాహముర్తి శక్తిగారి అగ్రాసకాధిపత్యమున గమనజేమయ్యెను. శిష్ట కరణకవుల చక్రమును అమృతేయించుటకయి తిగురీతిని భననహయా మొనరించెను. ఇరటి పాఠశాలను మిడిల్ స్కూలుగా మార్పుకయి భగీష్ట ప్రయత్నములు చేయి తీర్మానింపబడినది. ఈ సభయొక్క లోకము ఈ జిల్లాలో బంధువు లందరితో నడుపబడుటకయి ఇరువది మంది సభ్యులుగల కార్యనిర్వాహకసమితి ఏర్పరుపబడినది. శక్తిగారు గలవాము మండలాధిప కవులగూర్చియు, తన స్వేచ్ఛ యు గూర్చియు విపులముగా నుభవ్యునిరిరి.

కోట బొమ్మలి శిష్టకర్మ పాఠకులు సభాకార్యాలయము సూర్యనారాయణరఘుపాత్రులు

శిష్ట కరణ కేంద్ర సభా సంయుక్త కార్యదర్శులు

ఏలూరు, అన్నదానసమాజము

(సంవత్సరోత్సవమునర్వలో- మూలభనముక్రింద ననూలు 590 లు)

మ॥ ననుమర్తి రామయ్యశ్రేష్ఠిగారు ఏలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యావాసముజమునకు అన్నదానము వస్త్రదానమునకు మూలభనముక్రింద అయినందులకు రూపాయలు ధన్యముయిచ్చి కాశ్యతధర్మకర్తలైరి, సంకసముతో తెలియపర్చుచున్నాను. రు 500/-

మ॥ బూర్గడ్డ వెంకటకృష్ణయ్య అండు సన్నువారు 1 కోటు అన్నదానము మూలభనమునకు యిచ్చిన రు 60 లు.

మ॥ మద్దిలరామయ్యగారి కోమార్డు వెంకటచిన్నిరాజుగారు, రాత్రిపూడిరము మూలభనమునమిత్తడు శ్రీకాశి, వారి ద్వారం, వగైరాదాతలు వెల్లెయన్న సుదగ్గమున యిచ్చిన ధర్మం. రు 80/-

వె॥ అయిదునందల తొంపైరూపాయలు సంవత్సరోత్సవము దర్మిలో కనూబుఅయినది.

వైవారి బొదార్యము యెంతయు ప్రశంసనీయును. ఇందుకు వైవారు కందుల.

కందుల రామయ్య

(టప్టి) అండు మర్రింగుడయ్యకర్త.

కలరా భయములేదు

కలరా ఔషధములు

వేగమే వాంతిభేదిని పారదోలును

కర్పూరాద్యరిష్టము విఘాదినంజీవనినుండి

కలరా లేక వాంతిభేదిలేదని నమ్మవలెను

ఏలను

అనేక మునిసిపాలిటీలవారు మాకర్పూరాద్యరిష్టం లేక కలరా సంహారణి

కలరా

కలరా

కలరా

వ్యాధికి ఏ దినమైనను అమోఘముగ నుపయోగించి అనేక ప్రాణులను కాపాడుటయే

మతియు

తక్షణమే వాంతులను బేధులను నిలుపును. అందువల్ల దుర్గణములను ఏమి పుట్టకుండచేయుట సన్నిపాతలక్షణములను పుట్టనియ్యకుండుట, శరీరములోని వృక్షమును కాపాడుట, మూత్రము అవిచ్ఛిన్నముగ పున్నట్లుచేయుట, ఇతరమందులు పనిచేయనక్కను

దీని నిజమహిమను చూచుటకును నేటికైనముననే

మియొక్క బంధుమిత్రులను ప్రాణభయమునుండి నేటికైనముననే కాపాడుటకు ఒకటుక్కి సంగ్రహించి మియొట్లో పుంచుకొనుడు.

మరల ఇది అతిసారములకును, అజీర్ణ సామాన్యలకును సిద్ధావళము.

శెట్టు 1-కి 1-2-0

ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము క్యాటలాగు ఇనాం తంతివిలాసము పండిట్ - మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యగారి

ఆయుర్వేద శ్రమము

41 అచారప్పన్ వేధి, జి. టి. మదరాసు.

(२४३६५६)

జేతబంధువానుగారు యీనెల ౨౩ వ తేదిరాత్రి బొం

బొయ్యమేయలలో మృదానుతు నెట్లుచున్నప్పుడు ఉత్తర అనంత
 పురమండల శ్రావీయసంఘాద్యతులగు శ్రీయుత సీ || కొండా
 కెడ్డిగారును 'కార్యదర్శి కోట్లో' శ్రీనివాసాచార్యుల వారును,
 స్థానికజాతీయ సంఘాధ్యక్షులగు జే. టాకోజిరావుగారును కార్యదర్శి
 పి. వెంకటరంగాచార్యులవారును మరికొందరు పాఠశాలను
 స్టేషనులో దానుగారికి స్వాగత మొసగిరి. దానుగారి
 ప్రయాణము పోరులలో కొందరకు తెలియకయు ఆకాలమున
 రైతుసమస్యకుల వారిదర్శనము అబ్బునోలేదనరియు ప్రజలు
 హెచ్చుగాకారలేదు. అయినను జేతబంధుదానుగారు రైతు
 స్టేషనులోకి వచ్చునపుటికి యింకను మేల్కొని యుండిరి.
 రైతుకొంతసేపు ఆగుటనవన కొంతసేపు మాటలాడుటకు వీల
 కలిగినది. శ్రీయుత కోట్లో శ్రీనివాసాచార్యులవారు దాను
 గారిని పున్నమాలాంక్షకులజేసి మండలజాతీయ సంఘపక్షమున
 వారికి వారు బొంబాయిలో ఆఖిలభారత జేతీయసంఘసమా
 వేశమును ఉద్యమపార్టీలవారికిని రాజీవీదుర్ని త్రిమముగకాంగె
 నుకార్యనిర్వాహకత్వమునకు ప్రజలకు అడ్డులేని ఆవకాశము
 కలంగజేసినందులకు వందఃము లాచరించిరి. వీలగునంతవరకు ఆ
 కాశము జేసుకొని యాప్రాంతములకు దానుగారు విచ్చేసి ప్రజ
 లలో ప్రభావమెక్కువ జేయవలయునను విన్నవించిరి, వారికి
 అచ్చటికి వచ్చియున్న అధ్యక్షులు మొదలగు వారిని పరిచయ
 ముచేసిరి. దానుగారు ఇచ్చటి మరిదల సంఘముల స్థితియు,
 ఖర్చు ప్రచారము మొదలగువానిని సవిస్తరముగ విచారించు
 కొని తగుప్రత్యుత్తరముల నొసంగిరి. వీలగుయెడల యిచ్చటికి
 విచ్చేసెనమని నిలబడిరి.

(3) నూనె పన్నువులు

(4) చిలర వస్తువులు

(5) ఇనుము

(6) లోహములు

7) తంగులు అలిజరెను

దేవను ఏర్పరచు విషయములలో మ. రా. రా. శ్రీ వెసి కెంటు
గంగుల నాయుడు గారును మ. రా. రా. శ్రీ ముల్కాబు
నాయుడు గారును మ. రా. రా. శ్రీ చిత్తూరు టి. యాక్.
పుమాళిలమ్మ గారును యం. ఎస్. యం. రైల్వే కంపెనీ వారి
ఏపంటు వారి బద్దతున్న జెనరల్ ట్రాఫిక్ మ్యానేజరు వారి వద్ద
కున్న తెల్ల పేపర్ పోలయ్యనని తీర్మానించి, (నితీరి).

నోటి ను

సప్తతమల్లారు యెట్టేటు తాలూకుకొప్పాక గ్రామములోని కముతము, పల్లము య 36-0-0 ముప్పదిఆరు యకరములు మొరక, జొన్నచేను య 60 ఇరు యకరములున్నా, వ్రలవగరప చేలక య 4-0 నాలుగు యకరములున్నా జమలూ య 46-0 నలుబది ఆరుయకరములు, రు 20,000-0-0 యిరువదివేల రూపాయలుకున్నా య 1 కి నాలు 1 కి రు 8-0-0 యెనిమిది రూపాయలు చొప్పున సిస్తున్నా గ్రామధివాజు ప్రకారము, ఖర్చులున్నా యీనాము మొరక తాటితోట సుమారు య 40 నలుబదియకరములు బల్మక్తా రు 8,000-0-0 యెనిమిదివేల రూపాయలుకున్నా తాళ్లతో సహా య 1 కి రు 1-0-0 రూపాయి చొప్పున మొరక సిస్తున్నా య 1 కి రు 5-0-0 అయిదు రూపాయలు చొప్పున తీరువయున్నా సోగు పరిమితము మీద యిచ్చుకొనే పద్ధతినిన్నీ. ఆపుదల అరణ్యము సుమారు య 300 మూడువందలు యకరములు య 1 కి రు 1-0-0 ఒక రూపాయి చొప్పున రేటు తో రు 4000 నాలుగువేల రూపాయలుకున్నా జమలూ రు 32,000-0-0 ముప్పదిరెండువేల రూపాయలుకు బేరము వచ్చినది.

యింకా యవరయినా పైనపెట్టి సదరు విధముగా శాశ్వతపు జరాయితీ హక్కును పుచ్చుకునే వారు ఘండేయదల వెంటనే అనగా ది 10-6-23 వ తేదీ లోగా యిదిగువ చిరునామాకు రిజిస్టరు పోస్టులో దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను. మాకున్నూ మా మయినరు కుమార్తూ గారికిన్ని జరుగుచున్న దావాలో చేర్చబడ్డ బాకీలో ఒకటైన రావుబహదరు పయిడా వెంకటచలపతి రావుగారి కాకినాడ సబార్ది నేటి కోర్టుఫయిలు 15/1920 నెంబరు వారంటు అములులో జప్తు అయిన పేదవేగి వగయిరా గ్రామముల జప్తువిడుదల నిమిత్తము ఆ బాకీలో వసూలు యిచ్చేకొరకు పయిన మోదు చేన్ని స్వంతకముతము ఆస్తిని శాశ్వతపు జరాయితీ హక్కుకు యిస్తూరైయితి భూమిగామార్పు చేసినంకుకుగాను నజరా నాక్రింద సదరు మొత్తము పుచ్చుకొనబడును, గనుక యేవరికిన్ని యీ ఆస్తి యందు యేవిధమయిన తగాదులు పున్నవని భయపడవలసిన అవసరములేదని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడ మయినది.

Address	
Zamindar	R. B. S. V. Rao
Southvallur Estate	Zamindar
Thotavallur	Southvallur Estate
Kistna District	

THE MADRAS SIDDHA GURU AYURVEDIC PHARMACY.

THE PREMIER HOUSE FOR SASTRAIC MEDICINES.

A REAL BOON TO SUFFERING HUMANITY.

“Siddha Guru Makaradwaja”

A GUARANTEED AND INFALLIBLE REMEDY FOR ALL ACUTE AND CHRONIC DISEASES.

Siddha Guru Makaradwaja is one of the most powerful and principal alternative tonics of the Hindu Materia Medica. It is one of the costliest medicines and is compounded of reliable ingredients such as Gold, Silver, Pearl, 'Coral' Bhasmas and some rare herbs. If this is taken twice a day, without any restriction of diet, it would strengthen the system which has debilitated and enervated by excess of sexual indulgence. Loss of memory, loss of vitality, sleeplessness, tremor of limbs, prematurely aged appearance, palpitation, indigestion, spermatorrhoea, anaemic look, impotency etc, will disappear. Further, this tones the digestive and respiratory organs, rouse the appetite, purifies the blood and thus invigorates the whole system, improves the memory and mental strength. In all these ways this serves the purpose of promoting happiness in man and helps procreation removing the condition of old age. This may be taken by both the sexes in any climate as a general tonic. A trial will convince the public.

PRICE PER PHIAL OF 50 DOSES Rs. 15-0-0 ONLY.

Apply to.—Sarareanananda Siddasramam.

Telegrams : " GURU "

W S 26 or 7

Post Box No. 1280, Madras.

తల్లి బిడ్డ యిరువురును "హిమాని"ని
మిగుల ఉత్సాహముతో
ఉపయోగింతురు

ఇది మంచుకలె తెల్లగానండి, అందమునిచ్చు స్వచ్ఛమైనది. సాగమును
కాంతిని పెంచును. చర్మమును నవలగును. చలగాను, కుద్దముగా నగును.
చర్మముమీద దుడ్డిన నులభముగాకరుగును. జిడ్డుగాను, గట్టిగాను ఉండదు.
యందులో క్రొవ్వ, చమడ, గ్లిసరైన్ మొదలగునవి కలియబడినవి.
మొదటిమలు, మూడవమలు, ఎండకడిమి ఎటువైపు, చర్మము గరవగానందుట,
మొదలగునవి కట్టాకుంచలె పోవును.

683

శ్రీమదయ్య, శ్రీమదయ్య వాస్తవవారిద్దరూ కలసి దొరకును
మంచిపాగసైన పెట్టలో నుంచబడిన బుడ్డి 1 కి ధర రు. 0-12-0

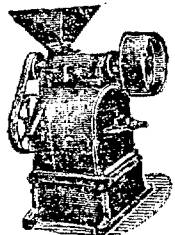
శ్రీమదయ్య, శ్రీమదయ్య వాస్తవవారిద్దరూ కలసి దొరకును
మంచిపాగసైన పెట్టలో నుంచబడిన బుడ్డి 1 కి ధర రు. 0-12-0

Sharma Banerji & Co,
43, Strand Road.

CALCUTTA.

MADRAS }
AGENTS. }

PANDYAN & Co.,
5, Old Jail Street, G. T. MADRAS

Head office: -
CALCUTTA.

బెట్రిస్ రైసుహల్లరు అందు పాలిషరు

693

నెం 1, 2, 7 కల రైసుహల్లరులు స్టాంపుతోనండి కమిషన్ యివ్వబడును. ఈ హల్లరులకు
విడిభాగములు ఎక్కడును సిద్ధముగానున్నవి. కిరెక్ట్రాడు అయి ఎంజనులు పోటీ ధరల
చొప్పున కట్టబడియుండును. మరి యొకటి మీరు అర్జరును కంట్రాక్టు మాడరు మా ధరలను
పోల్చి చూడగోరవలెను.

B. D. BERY & Co.,

8 Sembu Doss St., Madras.

బంగారు, కెంపులుచేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు

225

నెం 52

నెం 51

నెం 53

పువ్వురాగములది 1-కి ధర రు. 25-0-0 తిరిగి యిచ్చునది రు. 17-8-0

కెంపులుగలది 1-కి ధర రు. 27-8-0 " రు. 17-8-0.

ముఖ్యగమనింపు:—ఈ కర్డోనిన ఏనగునాని ఈ కే వాడుకచేసి, పుచ్చుకొని నై తెలుపబడిన ప్రకారము నై

కను వాడుకచేయు.

మా చిత్రించితపు కార్డులగు యివాముగా కంట్రాక్టును.

రెగిస్ట్రేషన్
నెం 1048

హిరాలాల్ మోతీలాల్

126 సావుకారుపేట
మద్రాసు.

ARABIAN
HAIR OIL

వెంట్రుకలకు దీనికి సమానమైనది లేదు

వెంట్రుకలను కృత్రిమమున పెరుగునట్లు
చేయుటయందు అనూహ్యమైనది. వెంట్రుకలు
రాటులు తెలుగుమే నిలుచును. ఇది అరబియాలో
నున్న ఒక ఋషిగారిచే కనిపెట్టబడిన
యోగము. ఒక వారములోపల దీని అయ్యకమైన
గుణము తెలియును.

మద్రాసులోనున్న డాక్టర్ ఎస్. మధులక్ష్మి ఎం. బి. అండ్
సీ. ఎమ్. గారి అభిప్రాయము:—నాకర్ధమయ్య రోగులలో నొకడు
మివాసన తెలుసును వాడినందున నెం 1 ట్రు క లు రాటులు నిలిచినది
మరియు వాడుగా వెంట్రుకలు పెరుగుటకు సహాయకారిగా నుండెను.

ఎమ్. ప్రెసెన్ట్ మేజర్ మెట్టిటి నూకర్ వై జరుమద్రాసు:—
నాచేతన, నాన్నామీరు లనేకులచేతన మీ అరేలియన్ల వాసన
తెలుసు వాడబడినది. దానియందు వ్యాధులను మడచునట్టియు
మరల పూర్వస్థితికి తెచ్చునట్టియు అద్భుత గుణముగలదని నేను
యాధిగా తెలుపుచున్నానని (కాసి).

డాక్టర్ ఎస్. కె. మున్నేను, ఎగ్జిక్యూటివ్ యిట్లు తెలి
పిరి:—అరేలియన్ వాసన తెలుసునందు మంచి గుణముగలదని నేను
నిజముగా చెప్పుచున్నాను. దానిని ఉపయోగించునట్టి స్త్రీలందఱు
అది వెంట్రుకలను చక్కగా పోషించి, పెరుగుటకు దోడ్పడునని
గ్రహించెదరు.

వెల సీసా 1-కి రు. 1-4-0.

711

ARABIAN HAIR OIL Co.,

45, PETER'S ROAD

MADRAS.

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గారికగిలి చెడిపోవడం, గాఢబట్టిలో వుంచబడి యు
న్నది. కొంచెము భస్మము నీళ్లతో చిక్కగాలిపి పెట్టె కల
కుదుర్చుకొని యెండవచ్చిన యెడల చెడు నిమగ్నములలో
అవి పులుపుట రాలిపోవును చర్మమునకు నలుపుగాని మరెవ
చెడుగాని కల్గుదు.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 అ 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లను మత్తమువలె తెల్లగాచేసి చిక్కల్లను గట్టిపరచు
ను. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగొట్టును.

చుండులైలము

2957

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు

నువాసన నూకలట్లు తెలలో చుండు పోనివారికి ఇది
చాలా ప్రకటమైనది. దీనిని అయిదారు దినములు ఉపయోగించి
చినమీదట చుండు నిర్మూలముగా నశించును.

విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మద్రాసు

మీరు

219

దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి

తెలుపు

కామశాస్త్రమును

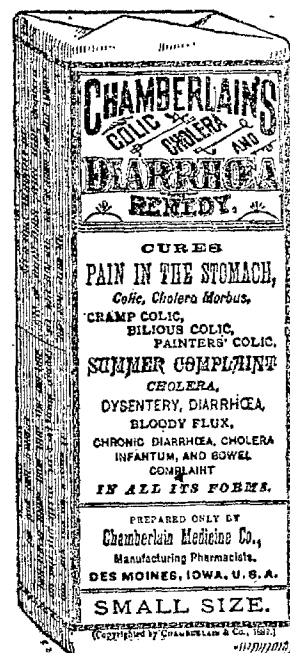
పుస్తకమును కని, విని, చూచియుందురా
లేదా,

ఇప్పుడే మాకు వ్రాసిన లేఖలువగైరా
ఖర్చులులేకయే పంపెదము.

విశాసము:—

ఆతంకనిగ్రహ బోషధాలయము

26 బాబ్జీ, మద్రాసు.

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనాప్తి

అతి సార

నివారిణి (1)

ఈ వ ధ ము ను

సేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,

అతిసారము, శూలనాప్తి,

పేగు సంబంధ మైన వ్యా

ధులు మున్నగునవి అత్య

ద్భుతముగా కురుచును.

అన్ని జాగాలలో విక్రయ

ముగతు దొరకును. 32

నూతన ప్రచురములు

బమ్మెర పోతనామాత్యప్రణీతము

ఆంధ్ర బాగవతము

1-కి 6-0-0

డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు

8-0-0

ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము

1-కి

5-0-0

అనందరంగరాట్నందము

1-కి

1-8-0

అనంతనిఘండము

1-కి

0-14-0

అప్పకవియము

1-కి

2-8-0

అధర్వణకారికలు, సభీక

1-కి

1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మాతృద్రవోక

కును. క్యాటలాగులు చూడగోరినాము.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎస్. ప్ల. కేడ్, చెన్నకట్నం.

హ ను మా క ఘ వు ం ట క వే నా లు

మి క్కి లి మే తైన ది!

ఎల్లప్పు డు వు పయో గింపు డు!!

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అందు బ్రదర్, 12-బంజరువీధి, మదరాసు.

1727

నాణీముత్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

ర బ్బ రు ష్టాంపు లు

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుష్టాంపులు, స్టెప్లు, రాగి, బంగారము, పెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609)

ఎంగ్రేవింగు

JABAKUSAM OIL

The Most Renowned and Efficacious Hair Oil in the Whole World

జ బ కు సు మ త్రై ల ము

ప్రపంచములో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినట్టియు,

అత్యద్భుతమైన గుణము నిచ్చునట్టియు

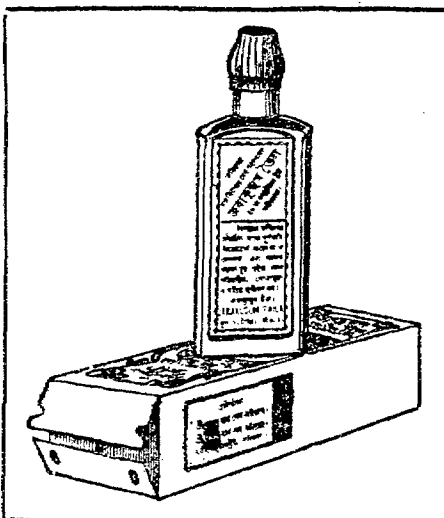
వాసన త్రైలము.

C. K. SEN & Co. Ltd.,
29, COLOOTOLO STREET,
CALCUTTA.

Telegrams: "Physician."

Telephone: 2715, CALCUTTA.

Rao's Advertising Agency,
CALCUTTA & MADRAS.

The Provincial Insurance Co. Ltd. An Application.

మహారాజశ్రీ ప్రావిన్సియల్ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ మదరాసు ప్రాంచియే నేజమగారినముఖమునకు అయ్యా, పాలసీసంబకు 1391 గల బొంతల రంగపు ఆను గతించిన నా కొమారుడు సంవత్సరం వరకుమూర్తిమీ మీ కంపెనీకి చెల్లించి యుండగా ఆచాలసీకిగాను నాకు మీ కంపెనీ నుండి చెంద నలసిన 2000 రూపాయలకుగాను మీరు దయతో పడిన ఇండియా ఇ పరీయల్ బ్యాంకు చెక్కు నాకిందినందులకు మీ కనేకవందనములు వై మొత్తమునకు నేను నాకు దారుడ నని క్రమమైన రుజువు దాఖలాలు నేను మీకు పంపివెంటనే ఏలాటిచిక్కులును లేక నడతు చెక్కును నాకు కంపుటలో మీ కంపెనీయొక్క స్థితియ, నచ్చకమును వెల్లడిచేయుచున్నవి. మీ కంపెనీతోటి స్వసహజములు ఏక్కువ ఖాతామైనవియు పాలసీలకుగల హక్కులయం దేలాటి కష్టములుండవనియు అందరికిని స్పష్టముగ తెలుపుచున్నవి నాకున్న వృద్ధాప్య దశవల్లను మనోవ్యాకులములవల్లను నా హక్కును గురించిన దస్తావేజులు వగైరా నేను మీకు పంపుటలో ఆలస్యమైనదానివల్ల నాకు వైక మందులగుడ ఆలస్యమైనదేగాని వేరుగాదు.

619

వెడ్డొక్క సమద్రం, తేది 12.2.23

బొంతల తిప్పయ్య

Wanted agents on liberal terms For further particulars please apply to, The Manager &c, Combarooda street, Madras.

తేలుకాటునకు బేషధము

ఈ బేషధము నుపయోగించినవారందఱును విషమును తీసివేసి, బాధను పోగొట్టును. బుడ్డి 1-3 ధర రు 0-8-0. 1-8 బుడ్డవరకు పోషుభర్య 0-8-0 రు 4 లు ఆచార్యుగా పంపిన ఒక దశనముల్లు తపాలాచార్జి లేకనే పంపబడును.

RAJVAID SRI BAMANDASJI KAVIRAJ

158 Harrison Road

119

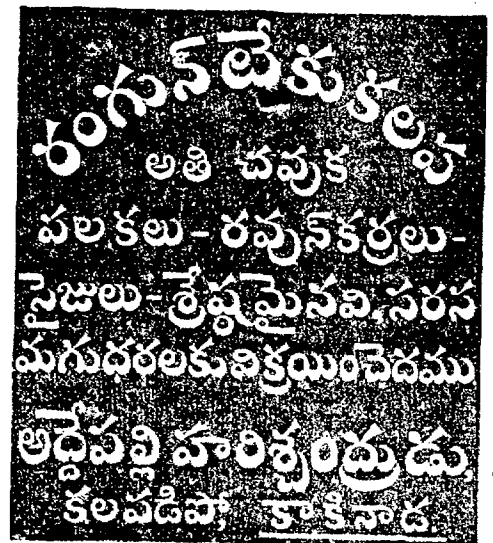
[Calcutta.

సోదా గ్యాసు

సోదా లిమెనేడు తదితరమైన పానీయములు తయారుచేయుటకు వరిశుభ్రమైన గ్యాసు ఎక్కువ గ్యాసు కొనగోరువారును సరసమైనధరలు కావలసిన వారును,

డక్కన్ షుగర్ ఆంకారికంపెనీ, 370 చామర్ల కోట గోదావరిజిల్లా.

అన్నివాని తెలుగుకొనవచ్చును

యినాం! యినాం!!

60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు

వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు బానుగారి

సుఖదేవిత రహస్యచిక్కినకము

ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము

నకు వ్రాయవలెను.

(3895)

ఈ త్రరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swasthya Sahaya Pharmacy, 20-2 Harrison Road, Calcutta

అమృతాంజనము

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిష్టలు మొదలు వఱకు సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు యూ 1-4-0
(1002) సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటిని మోక్షిస్తూ కస్తూరిమాత్రలు అమృతమైనవి మొదలగునవి. దయచేసి
6 బుడ్లను పంపుడు. పి. శ్రీనివాసరావు, కాగ్గర్లు, ఛత్తీగఢ్, డిశ్పాట్ల మొట్టమొదట రాయపూరి (సెంట్రల్ ప్రావిన్సు.
(1008) మోక్షకస్తూరిమాత్రలను వాడుటచే చికిత్సలను, దగ్గు మొదలగు వ్యాధులు బాగుగా తుడిచినవి.
రత్నము 6 బుడ్లను పంపుడు. హరంగట్టే నీలా గౌడార హనుమాన్ హల్ది, కర్ణాటాస్ట్రా)

సారస్వతానవం (బుద్ధిప్రసాదిన)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు మంచి బలమునిచ్చు ఔషధము. 594
జ్ఞానకక్షికిని కలిగించును, సంగీతజ్ఞుల కంతస్వరములను వినోహరత నిచ్చును. కడుపు, రొమ్మ, పక్కలు, మోకాళ్లు,
మాంసగుండములు, శిరస్సు వీటిలో గలను నొప్పిలను తగిలించును. మెదడు దుర్బలములను గలను పురపు, అలస్యము, తల
చేదీమి, కండ్లుచీకటి, క్షోణకంఠము, వీపునరములు చేదదడ, కడుపులోపంట సుఖము, మలబద్ధము, ఆశ్మశివండుట, కలతపు
దము, కాంతహీనత, గుల్మము, మూలరోగములు, ఇంకను అనేక రోగములును గుణవర్తన. విశ్వాధ్యక్షుడు, వ్యాధివాదులకు
గంజీవంటిది. 6 బుడ్లను సీసా 1-కి రు 1-0-0 అ.

రు. 2 లు ఔషధములు కొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు ఇనాం.

క్రాంతి, సం 881, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు. క్రాంతిమండి వీధిమంబుడవు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావునవైద్యశాల మైసూరు. (4)

వెంట్రుకలే అందము?

రాలి పోకుండ, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dildahar, Sold
everywhere,"

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కామినిసీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంధ్య మున్నను, యిది రివ్యోధము
వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గంతుగ గాని యుండదు
మీ వెంట్రుకల మరల యెప్పటి మెత్తిదనమును గల్గి కట్టుకలె నుండి మెర
యు చుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుడు

వెంట్రుకల యెట్టువృద్ధి కాకునో కనిపెట్టుడు

కామినియ తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

నెల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయి వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని డ్రాగ్స్టోలు ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నవి.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, శేక అత్తరు కావలసివచ్చును

"ఓటో దిల్ బహారు"కు న్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది అత్యుత్కృష్టమైన గుణముగలది.

ఔన్న బుడ్డి 1కి ధర రు 2-0-0

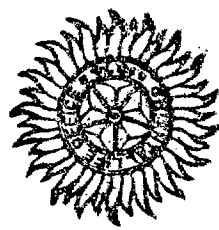
దాము బుడ్డి 1కి ధర రు 0-12-0

1/2 దాము బుడ్డి 1-కి ధర రు 0-8-0

ఇది మందు లమ్మవారః దివ్యదాసు, శివరత్న అమ్మవారివద్దను, డా. వొడవకు. లేకున్న,

సోలు యేజంట్లు:- ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

155 బమ్మాయశీరు, బొంబాయి.

టెరియంటల్ గవ
ర్న మెంటు సెక్యూ
రిటీలైఫ్ అస్యూరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ దేశమునందు ంకాన్యా
కలు చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా కి విధముల లాభముగల పాలసి
ముసలితనమునందు, కుటుంబసంరక్షణమునకు అగ
కులముగా నుండునట్లు ఒకక్రొత్తనమాప్తమైన

భీమాపద్ధతిని

672

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించెడు పాలసీప్రకారము పూచీ
యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సం॥ములలోపల మరణము సంభవించు విషయ
ములో యిచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్దముత్తము చెల్లించ
బడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తయినవరకును జీవించుయున్న
విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
నడుగా ఏర్పాటుప్రకారము చెల్లించబడును.

25 సం॥ములైనతరువాత మరణము సంభవించిన మొద
టియిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలసిదారుడు తనజీవితమును
ఈఅవకాశమున లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

(ఏముతములను 25 సం॥ములవరకును లేక మరణకాల
మువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాలకు వ్రాయవలెను.

C. M. Srinivasan, B. A. B. L., Ag. Branch Secy.
Oriental Assurance Buildings
Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:—St. Mark's Road,

Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum.

వెలుపడినది 635 (క్రొత్తచరిత్రకాటకము)

బల్లారి ధర్మవరం, కృష్ణమాచార్యుల

రోషనారాశివాజి

అను నాటకము వెల రు 1-0-0

వలయువారు బల్లారి, తమావిలాస ప్రెస్సునకు
వ్రాయవలెను.

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మరలము

ధ్యము లేదు. పిలికారితో పని లేదు.

ఎటువై, తెలువై, పచ్చ, అను మూడు

ధ్యముల నెగరోగమును మూడు

పూటలలో మాన్యును. స్త్రీల గర్భము

వ్యాధులను కూడ ఇది రాజోగము,

(1251) డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం (గోదావరిజిల్లా.)